

MUSŲ VISUOMENĖJE

Chicaga — pasaulinė lietuvių sostinė?

Vyriausias Lietuvos Išlaisvi-
nimo Komitetas skelbia Pasau-
lio Lietuvių Bendruomenės san-
tvaros nuostatus. Tie nuosta-
tai yra laikini. Jais norima va-
dovautis tol, kol viso pasaulio
lietuvių bendruomenė susiorga-
nizuos taip, kad galės sušaukti
savo atstovų seimą, kuris nu-
statys pastovią Pasaulio Lietu-
vių Bendruomenės Konstituciją.

Šiais nuostatais remdamasis
VLKas numato sudaryti ir lai-
kiną Pasaulio Lietuvių Bendruo-
menės Vyriausį Organizacinį
Komitetą.

Teko patirti, kad tokio komi-
teto būstinė numatoma Chica-
goje, mieste, kuriame gyvena
didžiausia lietuvių kolonija. To-
kiu būdu Chicaga laikinai būtų
viso pasaulio lietuvių sosti-
nė.

Apie Pasaulio Lietuvių Ben-
drumenės organizavimąsi pa-
čiau pasisakysime kitame DIR-
VOS numeryje.

Darbo - buto garantijų klausimas

BALFas skelbia naują vaju
darbo-buto garantijom parūpin-
ti. Laikas nepalankus kelias at-
žvilgiais: 1. vasarinis organi-
zuoto veikimo atoslūgis, 2. Pe-
reita metais iškviestų tremtin-
ių gausus užplūdimas, 3. at-
vykusių įsikūrimo sunkumai dėl
darbo sumažėjimo.

Turima vilties, kad visos
trys kliūtys netrukus sumažės:
vasara baigiasi, garantijas jau
turintieji tremtiniai netrukus
beveik visi bus jau čia, o i
rudenį tikimasi ir darbų pa-
daugėjimo.

Be to šitos kliūtys suma-
žės, praeis ir tie du mėnesiai,
skiriami šiam garantijų vajui.
Todėl atrodo neabejotina, kad
tą laiką reikės pratesti.

O tuo tarpu BALFas gerai
padarytų, jei pabandytų paša-
linti dar vieną kliūtį. Tai yra
garantijų blankų ir instrukcijų
joms užpildyti stoka.

Labai dažnai pasitaiko, kad
žmonės, norėdami parašyti ga-
rantijas vienam asmeniui ar
šeimai, turi kreiptis į BALFo
centrą ar į Washingtoną ir
laukti, kol iš ten atsitys reikiamų
blankų. Taip belaukiant, ki-
tam ir pasiryžimas garantiją
pasirašyti išnyksta...

Todėl būtų labai sveika, jeigu
BALFas parūpintų nors ir ne-
dideles blankų atsargas kiekvie-
nam BALFo skyriui, kiekvienam
lietuviško laikraščio redakcijai,
kiekvienam lietuviui notarui, o
taip pat ir kitų organizacijų
bei jų skyrių vadovybėms.

Žinoma, tai sudarys išlaidas
ir žymi dalis tų blankų liks ne-
panaudota, tačiau visų čia pa-
minėtų vietų aprūpinimas blan-
kų atsargomis žymiai prisidėtų
prie skelbiamo vaju pasise-
kimo.

Svarbu, kad blankai būtų iš-
siuntinėti ne tik toki, kurie
turi būti BALFui grąžinami,
bet ir toki, kuriuos norintieji
galėtų siųsti tiesiai į Washing-
toną, į DP komisiją.

Kas kaltas, kad Kinija suklupo?

Valstybės Departamentas kaltina vien tik Čiankaišeko vadovaujamą vy-
riausybę ir jo partiją — Kuomintangą. — Net ir USA kongrese ne visi su-
tinka, kad tik vienas Čiankaišekas kaltas...

Valstybės Departamentas pas-
kelbė "Baltą Knygą" apie Ki-
niją. Toj knygoj bando plačiai
išaiškinti, kodėl Kinija diena po
dienos atitenka į komunistų ran-
kas ir kodėl Kinijos vyriausybė
neatsilaikė prieš komunistų
spaudimą, nors Amerika jai ir
padėjo.

Milžiniški Kinijos plotai, su
450 milijonų gyventojų baigia
sprusti iš ligšiolinės Kinijos vy-
riausybės rankų. Kinijos vyriausy-
bė, tur būt, greit jau turės
trauktis iš paskutinės sostinės
— Kantonio ir keltis į užuovėją
Formozos saloje. Pralošta Ki-
nija, pralošti ir tie bilijonai
dolerių, kuriuos Amerika suki-
šo jai gelbėti...

Kas kaltas? Valstybės Depar-
tamentas įrodinėja, kad kaltas
jokiu būdu ne jis, o vien tik
Čiankaišekas su savo silpna, val-
dyti nesugebančia vyriausybe,
su sukčiais valdininkais, kurie
galvojo tik apie asmenišką pasi-
pelnymą ir išsilaukymą valdžioj,
bet nenorėjo ir nesistengė tvar-
kyti reikalų taip, kad žmonės
juos palaikytų... Knygoje yra
labai daug dokumentų tiems
tvirtinimams įrodyti.

Galimas dalykas, kad tuose
tvirtinimuose yra nemaža ir
teisybės. Bet net Kongreso na-
riai daugelis ne visiškai su tuo
sutinka. Jie mano, kad nemaža
dalis kaltybės tenka ir pačiam
Valstybės Departamentui. Jie
sako, kad šita "Baltoji Knyga"
yra tik pateisinimas, savų kal-
tybių ir klaidų užslėpimas...
"Baltosios Knygos" kritikai
sako, kad

jau Jaltoje Kinija buvo
parduota.

Šiandien kiekvienam aišku,
kad karas su Japonija galėjo
būti lygiai taip pat baigtas,
kaip ir buvo baigtas be sovietų
įstojimo į karą. Keletą dienų
prieš karo pabaigą jų įstojimas
nieko nenulėmė, nieko nepadėjo,
arba padėjo tik vienam dalykui
— Sovietams įkelti koją į Man-
čuriją ir ten sudaryti komunistų
bazę. Tas dalykas buvo sutar-
tas Jaltoje ir tai buvo didžiau-
sias smūgis Kinijai, o dovana
komunistams bei sovietams...

Pagalba atgalia ranka

Po karo Jaltos klaida greit
paaiškėjo ir todėl buvo pasiry-
ta gelbėti Kiniją. Bet ta pagal-
ba buvo vis svyruojanti ir ne-
pakanama. Kare reikia veikti
greit, su pasiryžimu ir pilnai.
Tuo tarpu Amerika, kad ir gel-
bėjo Kinijai, bet vis ilgai svar-
stydamas, vis su pavėlavimais,
vis "taupiai", vis po mažiau,
negu reikia, Tokia "žingsnis pir-
myn — žingsnis atgal" pagalba
paprastai yra tik tuščias tam-
pymas už virvutės. Šitoks tau-
pumas panašus į šykštuolio tau-
pumą, kuris taupydams smulk-
menose, didelių dalykų nustoja.
Taip išėjo ir su Amerikos pa-
galba Kinijai. Norint išleisti
mažiau, išėjo taip, kad žuvo ir
pats reikalas ir viskas, kas jį
buvo įdėta...

Tai yra pamoka, kad — jeigu

numatoma, jog reikalinga ir
naudinga kam padėti, tai reikia
padėti tikrai tiek, kiek reikia,
nes kitaip geriau visai nei ne-
pradėti.

Reikėjo reikalą paimti į
savo rankas...

Toliau kritikai sako, kad jei-
gu norėta tikrai Kinijai pagal-
bėti ir buvo pastebėta, kad jos
karo vadai nelabai sugeba va-
dovauti, tai reikėjo tuoju pa-
reikalauti, kad kiniečiai priimtų
karinius patarėjus, kurie tinkam-
ai vadovautų visiems veiks-
mams ir nurodytų, kokias re-
formas reikia padaryti.

Vietoj to, Valstybės Departa-
mento pasiūstas gen. Marshall
pradėjo "sutaikymo" komediją,
versdamas Kinijos vyriausybę
priimti į koaliciją komunistus.
Per tą laiką komunistus soviet-
ai stiprino, o Amerika... bijo-
jo nusidėti prieš Maskvą ir ne-
darė to paties kitoje pusėje.
Marshallui sumanymas komu-
nistus įvesti į Kinijos vyriausy-
bę nepasisekė, bet per tą laiką
komunistų padėtis žymiai pager-
ėjo.

O jeigu jam ir būtų pasisekė,
tai tas irgi nebūtų joks laimė-
jimas. Tą puikiai rodo Lenkijos
pavyzdys, kas išėjo iš koalici-
jos su komunistais, į kurią an-
gai varė nuvarė Mikolajcziką.

Apleido po pirmo nepasi-
sekimo.

Kritikai nurodo ir tą, kad
Amerikos pagalba tuoj susilpnė-
jo, kaip tik Čiankaišekui pradė-
jo nesisekti. Buvo laikas, kad
tie nepasisekimai dar buvo ne-
reikšmingi. Tada reikėjo rimtai
padėti ir reikalas galėjo būti iš-
gelbėtas. Bet po pirmo smūgio
Valstybės Departamentas pra-
dėjo nieko neveikimo politiką.

Ar ateities politika bus
gudresnė?

"Baltojo knygoj" yra pasi-
sakoma, kad dabar Valstybės

TAIKOS KAINA -- du bilionai dolerių...

Stalinas vėl netiesiogiai palei-
do naują "taikos balioną"...
Per laikraščiu reporterius jis
vėl leido pasauliui sužinoti, ko-
kia kaina jis taikytųsi su Ame-
rika.

Sako, Stalinas labai išsėdęs,
kad, karui pasibaigus, Amerika
nutraukė karo medžiagų siun-
timą, ir dabar esąs pilnas ne-
pasitikėjimo... Bet jis galis
atsileisti ir vėl pasitikėjimą pa-
rodyti, jeigu... Amerika su-
tikis pasirašyti prekybos sutar-
tį su sovietais, paremdama tą
sutartį bent dviem bilijonų do-
lerių kreditu. Kitaip sakant,
duok skolon visokių prekių (ži-
noma, ir karinių medžiagų!)
už porą bilijonų, tai tada būsiu
geras...

Maža to — dar reikalauja su-
tarties, kur formaliai būtų pa-

Departamentas numato kitokią
Tolimųjų Rytų politiką. Bet tos
politikos planas labai miglotas.
Kritikai daro išvadą, kad Valst.
Departamentas dar ir dabar ne-
žino, ką daryti Tolimuose Ry-
tuose.

Ištikrųjų, tame plane tarp ko-
kita yra toks keistas dalykas,
kaip reikalavimas, kad... so-
vietai nebandytų komunistinės
Kinijos imti savo įtakon, nes
tada... Kas gi tada? Išeik
o! į kopūstų daržą ir įtikinėj-
k, kad jis neliestų kopūstų!

Taip planuojant politiką, ga-
lima ir čia susilaukti tokios pa-
dėties, kaip dabar Čiankaišeko.
Tik, jei taip atsitiktų, tai ne-
būtų kam "Baltas knygas" be-
rašyti ir kaltininkų ieškoti...

Čiankaišekas dar nenulei-
džia rankų

Jis lankėsi pas Filipinų pre-
zidentą, dabar lankosi pas Ko-
rejos prezidentą, ir organizuo-
ja pajėgas bendrai tolimesnei
kova prieš komunistinį impe-
rializmą Rytuose.

Filipinų prezidentas atvyko į
Washingtoną. Neabejotina, kad
svarbiausias reikalas, apie ku-
rį jis čia kalbės, bus irgi kova
prieš tą imperializmą.

Kinijos vyriausybės atstovai,
susipažinę su "Baltosios kny-
gos" kaltinimais, daug nesigin-
čija. Sako — taip, gal ir mes
kalti, gal ir mes nesugebėjom
tiek, kiek reikėjo, bet dar rei-
kia kovoti. Mes dar kovosim,
padėkite mums, nes tai ne vien
mūsų, bet ir jūsų likimo kla-
simas!

Tokia yra kiniečių kalba. Ne-
trūkų turės paaiškėti, ar Ame-
ricos politikos vadai ir toliau
tūpčios, ar susirūpins rimtai
veikti. Pašaipininkai dabar
Amerikos politiką taip piešia:
Europoj — trenkia kumščiu į
stalą, kad net sienos dreba, o
Rytuose... tik pirštais į stalą
neaiškiai barškina.

ŠEŠIOS DIENOS pasaulio politikoje

RUGPIUČIO 5.

Kongrese svarstant karinės
pagalbos planą, didžiausias pa-
sipriešinimas kilo prieš suma-
nymą leisti prezidentui savo
nuožūra paskirstyti Europon
siunčiamus ginklus. Administra-
cija aiškinosi, kad čia buvo nu-
matyta, jog gal reiks duoti gin-
klų ir Austrijai, kuri dar ne-
priklauso prie Atlanto pakto.
Bet sumanyme to nebuvo pa-
sakyta. Senatoriai nenori duoti
prezidentui "blanc - čekį". Da-
bar administracija tą sumany-
mą atsiėmė ir namoma, kad pa-
ti pagalbos programa bus len-
giau priimta.

Sumanymas įtraukti į Mar-
shallo planą Ispaniją Senate 55
balsais prieš 36 buvo atmetas.

I Pietinę Korėją vėl buvo
įsiveržę komunistai ir kilo mū-

apie 4,000 žmonių ir daugiau
kaip 200,000 liko be pastogės.

Zemės drebėjimas įvyko apie
1 valandą ryto. Vieno pažny-
čio žuvo apie 50 vaikų, kurie
ten buvo mokomi katekizmo.

Sukelkim 10,000 naujų darbo - buto garantijų!

Jau baigiame pasiekti 10,000
lietuvių tremtinių, kurie atvy-
ko į Jungtines Amerikos Valst.
Tai didelio masto žygis, pada-
rytas dėka Amerikos lietuvių
pasišventimui, kurie nepabijojo
sunkumų ir išrašė laiku garan-
tijas. Šis įvykis parodo, kad
lietuvių tautos sūnūs ir dukros
noriai ištiesia pagalbos ranką
savo tautiečiui gelbėti.

Tačiau darbas dar nebaigtas.
Dar daugelis tūkstančių lietu-
vių tremtinių tebelaukia darbo
ir buto garantijų, be kurių jie
negali patekti į mūsų kraštą.
Visos sąlygos tremtiniais atsi-
kviesti yra labai palankios. Ame-
ricos valdžia atveža iki pat
Amerikos krantų be jokio at-
lyginimo. Būtų labai didelis nu-
stolis mūsų tautai, jei mes nesu-
gebėtume atsikviesti ir likusių
Europos stovyklose tautiečių.

Mums reikia dar 10,000 naujų
garantijų iki š. m. spalio mėn.
Todėl BALFo Valdyba skelbia
rugsėjo ir rugsėjo mėnesiais
garantijų vajų. Mes kreipiames
į Amerikos lietuvių prašydami
rašyti daugiau garantijų. Į ga-
rantijų parūpinimo darbą turime
įsijungti visi lietuviai, tiek
senesni gyventojai, tiek naujai
atvykusieji. Kiekvieno naujai
atvykusio yra šventa pareiga
išsikviesti ir savo draugą bei
pažįstamą, su kuriuo gal bendrą
vargą pakėlė begyvendamas sto-
vyklose. Jei kas pats dar nepa-
jėgia, tai tegul suranda savo
naujų draugų ir pažįstamų tar-
pe nors pastogę pirmomis die-
nomis prisiglausti. Mes neturė-

sime pilnos laimės, jei mūsų bro-
liai tebevangsta.

Tremtinių gelbėjimo darbas
yra šiuo metu pagrindinis mūsų
tautinis uždavinys. Neleiskime
tremtinių atvykimui nutrūkti.
Gelbėkime vieni kitus! Vykdy-
kime garantijų vajų! Tenebūna
nė vieno lietuvių tremtinio, ku-
ris liktų neišgelbėtas.

Tad į darbą, kas gyvas!

BALFo Valdyba ir
Imigracijos Komitetas

Jeigu plunksna sustreikavo,
Neberašo taip, kaip reik,
Neužmirški brolio savo
Ir į BALFą tuojau eik.
Geri žmonės tenai laukia,
Iš bėdos dipukus traukia,
Visus raštus parašys
Dėdės Samo paprašys.
Savo prieteliaus sulauksi,
BALFui "bravo" garsiai šauksi.

Rašykite skubiai garantijas
tremtiniais atsikviesti!

United Lithuanian Relief
Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

ŠEŠIOS DIENOS pasaulio politikoje

RUGPIUČIO 5.

Kongrese svarstant karinės
pagalbos planą, didžiausias pa-
sipriešinimas kilo prieš suma-
nymą leisti prezidentui savo
nuožūra paskirstyti Europon
siunčiamus ginklus. Administra-
cija aiškinosi, kad čia buvo nu-
matyta, jog gal reiks duoti gin-
klų ir Austrijai, kuri dar ne-
priklauso prie Atlanto pakto.
Bet sumanyme to nebuvo pa-
sakyta. Senatoriai nenori duoti
prezidentui "blanc - čekį". Da-
bar administracija tą sumany-
mą atsiėmė ir namoma, kad pa-
ti pagalbos programa bus len-
giau priimta.

Sumanymas įtraukti į Mar-
shallo planą Ispaniją Senate 55
balsais prieš 36 buvo atmetas.

I Pietinę Korėją vėl buvo
įsiveržę komunistai ir kilo mū-

apie 4,000 žmonių ir daugiau
kaip 200,000 liko be pastogės.

Zemės drebėjimas įvyko apie
1 valandą ryto. Vieno pažny-
čio žuvo apie 50 vaikų, kurie
ten buvo mokomi katekizmo.

šiai, bet padėtis esanti jau su-
tvarkyta.

RUGPIUČIO 6.

Numatoma, kad per trejetą
mėnesių jau bus sudarytas bend-
ras visų Atlanto pakto pasira-
šiusių kraštų karinis štabas.
To štabo vadovybę greičiausiai
sudarys USA, Anglijos, Kana-
dos ir Prancūzijos atstovai.

USA, Anglijos ir Prancūzijos
pareigūnai svarsto klausimą
apie sumažinimą ar visišką su-
stabdymą reparacijų mokėjimo
sovietams iš Vakarų Vokietijos.

RUGPIUČIO 7.

Sanchajų komunistai svetim-
šalių turtą apdėjo mokesčiais,
100 kartų didesniais, negu buvo
pirma.

Kinijoj Amerikos Valstybės
Departamento "Baltąją Knygą"
apie Kinijos reikalus vadina
"rankų nusiplovimu".

RUGPIUČIO 8.

Sovietai jau sudarė preky-
(Perkelta į 5-tą pusl.)

ŠIOJE ŠALYJE

KARDINOLAS SPELLMAN dar
kartą paaiškino savo nusistaty-
mą dėl pašalpų parapijinėms
mokykloms iš federacinės val-
džios skirtų sumų, ir tas jo pa-
aiškinimas laikomas susitaiky-
mu su Rooseveltiene.

Kongrese yra įstatymo pro-
jektas, kuriame numatyta, kad
federacinės valdžios pašalpos
gali būti skiriamos tik valdžios
laikomosoms mokykloms. Kardi-
nolas prieš tokį sumanymą pro-
testavo ir tvirtino, kad tai yra
skriauda katalikams, kurie irgi
mokesčius moka, bet naudojami
ne valdžios, o parapijų išlaiko-
moms mokykloms.

Rooseveltienė pasisakė, kad,
jos nuomone, bažnyčios atsky-
rimas nuo valstybės yra vienas
iš šio krašto konstitucinių pa-
grindų, todėl ir religinių daly-
kų įvedimas į mokyklą turi bū-
ti privatus reikalas, valstybės
išdoto pinigai tam neturi būti
naudojami.

Kardinolas tada labai aštriai
pasisakė prieš Rooseveltienę,
pavadinio ją prieškatalikiškai
nusistatčiusia, o jos nuomonę
pavadinio neverta amerikietės
motinos vardo...

Kilo nemažas susijaudinimas.
Kai kas net manė, kad dėl to
gali prasidėti didelė nesantaika
Amerikos visuomenėje tarp ka-
talių ir ne katalikų. Mat, į
tas pašalpas pretenzijas reikią
tik katalikai, o kitų tikybų at-
stovai savo privačioms mokyk-
loms, jeigu jas ir turi, pašalpų
iš valdžios nereikalauja.

New Yorko miesto galva O'
Dweyr, pats katalikas ir abiejų
ginčo dalyvių artimas draugas,
ėmė tarpininkauti, bandydamas
juos sutaukinti.

Pagaliau, kardinolas ir Roose-
veltienė vėl paskelbė savo pa-
reiškimus. Kardinolas paaiškino,
kad, jo nuomone, iš valdžios
pinigų parapijinėms mokykloms
turi būti duodama parama tik
susisiekiui (autobusams, ku-
rie vežioja mokinius į mokyk-
las), sveikatos priežiūrai ir ne-
religinėms mokslo knygoms.
Mat, jeigu mokiniai eitų į vie-
tinės valdžios išlaikomas mokyk-
las, tai jie gautų tą paramą iš
federacinės valdžios, todėl jiems
neturinti būti atimta pašalpa
ir tada, kai jie lanko parapiji-
nes mokyklas.

Rooseveltienė pareiškė, kad
šitoks reikalavimas yra visiškai
tvarkoj. Taigi, galima sakyti,
kad taika įvyko.

Pažymėtina, kad kardinolo
reikalavime nėra įtrauktos iš-
lados mokytojų algoms, mokyk-
lų patalpų išlaikymui ir toms
mokslo knygoms, kurios yra
surištos su religiniu auklėjimu.

RESPUBLIKONŲ PARTIJOS
pirmininku išrinktas G. G. Ga-
brielson iš New Jersey. Jis ga-
vo 52 balsus prieš 47. Jis buvo
remiamas Tafto šalininkų ir ki-
tų Dewey priešininkų. Spėja-
ma, kad tuo būdu Taftas susi-
darė palankesnes sąlygas būti
nominuotam kandidatui į presi-
dentus.

FORDO ĮMONĖSE laikina tai-
ka gali pasibaigti nauju dide-
liu streiku, nes darbininkų bal-
savimų rezultatai rodo, kad la-
bai daug balsuoja už streiką.

10,000 mylių kelionė

Rašo

J. V. VALICKAS

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

Mažos išlaidos — dar mažesnės pajamos

Vos pasiekiau Morelos priemiestį ir iškėliau koją iš automobilio, tuoj pristatė koka dešimtis meksikiečių, iš kurių bent du galėjo pakenčiamai angliskai susikalbėti.

Susipažinę užsukom atsisėsti. Tai buvo tikra darbininkiška karčiama, kurioje mes šėšė susėdome prie stambiaus ažuolinio stalo ir pradėjome nuo limonado.

Man visų pirma rūpėjo išgirsti, kokius darbus jie dirba ir kaip pragyvena.

Vienas pasakojo, kad jis dirba geležies kasykloje, kur darbas be galo sunkus. Jis ten dirba jau 12 metų, 8 valandas per dieną. Per tą 12 metų darbininkų sąlygos menkai tepagerėjusios. Yra, sako, ir unija, darbininkai kaip ir organizuoti, bet dėl vienos ar kitos priežasties unija savo uždavinio neatlieka ir darbininkams ne visada pasiekia savo teises apginti. Atlyginimas mažas — vos trys galėtų skurdžiai iš to atlyginimo pragyventi, o jo šeimoje — 9...

Laimei, jau treji metai, kaip vienas jo sūnus dirba irgi toje pačioje kasykloje, o dukter krautuvėje. Jo uždėjęs nėra vienos, nes moka ne už darbo valandas, o už iškastą kiekį. Vidutiniškai, sako, išeina apie 120 pezų per savaitę (apie 18 dolerių).

Antrasis pasakoja, kad jau penkeri metai dirba tekstilės fabrike. Ir jis nusiskundė, kad unija kaž kodėl darbininkams nieko gera neiškovojusi iš darbavietės, nors, jo nuomone, darbavietė visiškai sau be skriaudos galėtų pagerinti darbo sąlygas. Ypač nusiskundė labai mažu atlyginimu: už 40 darbo valandų per savaitę jis gauna tik 95 pezus (apie 14 dolerių).

Šie du darbininkai tikisi, kad laikui bėgant unijos rėms būdą, kaip darbininkų būklę pagerinti. Trečias buvo alaus daryklos darbininkas. Jis uždirba 150 pezų per savaitę ir nelabai skundžiasi. Jų alaus darykloje darbininkai esą gerai organizuoti, jie turi apmokamas atostogas, ligonių fondą ir dar daug kitų gerų dalykų.

Aš paprašiau jų, ar jie nesutiktų supažindinti mane su savo namais, parodyti, kur jie gyvena. Vienas, nors ir labai nenorom, sutiko parsivesti mane į namus.

Siaura, akmenimis grįsta gatvė nusivedė jis mane prie pakrypusio namelio, kur buvo trys kuklūs kambarėliai ir virtuvėlė, o jo šeimos ten gyvena 6 asmenys.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda patriotinė — nepartinė ir nesrovinė —

'NEPRIKLAUSOMA LIETUVA'

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas modernišku būdu, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu.

KAINA: Visur užsieniuose 3 dol. 50 centų ir Australijoje — 4 doleriai.

ADRESAS: 3A Fourth Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

Paveiksluotas 32-jų puslapių Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą.

Isteigtojas Gegužio 15, 1938.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street

Philadelphia 6, Pa.

pimu. Uniformos medžiaga atrodė tokia pati, kaip ir kareivių.

Ypatingai man patiko kareivių ūgio vienodumas. Jeigu kuopa nuo kopos ūgiu kiek ir skyrėsi, tai jau toj pačioj kuopoj visi tikrai, kaip sukipti.

Žygiavo kautynių aprangoj, su kuprinėmis ir su durtuvais ant šautuvų.

Po kareivių, žygiavo — nežinau kas toki, gal tai pagalbinė karinė jaunimo organizacija — jaunuoliai nuo 12 iki maždaug 16 metų. Irgi apsisilvė kariškėmis uniformomis ir su šautuvais. O po jų žygiavo 7 — 10 metų vaikai. Irgi uniformuoti, tik jų "šautuvėliai" buvo mediniai... Tokių pražygiavusių bent keli tūkstančiai!

Stebėdamas tokį paradą, pasidariau išvadą, kad Meksika vis dėlto militariskas kraštas ir jaunimą auklėja labai militariskoje dvasioje...

Visas šis paradas, įskaitant ir vaikus, sulaukė mane apie pusantros valandos. Bet nebuvo piktas, nes jeigu ne tokia netikėta proga, tai gal būčiau taip ir likęs, to Meksikos bruozo nepastebėjęs.

Suolis į šalį

Bevakarieniaujantį mane prikalbėjo, prieš toliau važiuojant, užsukti dar į Saltillo miestelį. Kelias į tą miestelį ejo per gana kalnuotas vietas ir čia teko susirūpinti visai netikėtu dalyku: mano automobilis, kuris ligi šiol puikiai traukė, čia pradėjo lyg "dusulį" gauti... Kaip tik reikia kiek stačiau aukštyn kilti, daug kur prirėkdamas net pirmą bėgį įsijungti...

Šiaip taip nuvažiuavau. Bet nepilnų 70 mylių kelionė truko kone tris valandas...

Saltillo miestukas nedidelis, beveik visas išstatęs kalno pašlaitėje. Jokio modelio, tik labai malonų įspūdį daro aplinkui žaliuoju laukui.

Mieste vyraujančią vietą užima tekstilės fabrikas, kuriame dirba apie 3,000 darbininkų. Šiaip jau šis miestelis pasižymi nepaprastu gausumu visokių žaislų, rankų darbo "suvenyrų", audinių, keramikos ir ypatingai gražių medinių dėžučių. Ir čia teko kovoti su pagunda prisipirkti, bet vis dar išlaikiau nusistatymą — pirma kuo daugiausiai pamatyti, o pirkti tik grįžtant.

Teko matyti įdomias mažas audyklas, kuriose audžia staltieses, rankluosčius — labai gražiais raštais. Darbo priemonės labai primityvios, o dirba daugiausiai mažamečiai berniukai, iš pažiūros — apie 10 metų amžiaus. Bet jų išimiklinimas tame darbe tiesiog nepaprastas. Tokių darbininkų šios dirbtuvėlės turi nuo 5 iki 10 kiekviena.

Paklaustas policininkas man tvirtino, kad šiame mieste yra 75,000 gyventojų, nors iš pažiūros atrodė, kad galėtų būti tik apie 25,000. Bet pagalvojęs, kaip meksikiečiai ankštai susikimę gyvena, nutariau tikėti policininko tvirtinimu.

Gilyn į Meksiką

Grįžęs į Monterrey, spėjau dar užsukti į Coronas del Diablo. Tai, galima sakyti, kalnai kalne. Kelias prasideda žemai ir lenda tarp dviejų kalnų, kaip kokių sienų, ir pamažu kyla aukštyn, ligi pat viršūnės. Atrodo, kaip siaura gatvė tarp milžiniškų dangoraižių. Tik tie "dangoraižiai" savotiški. Jų sienų šonai pilni aštrių iškišulių, kaip kokių šiekštų, arba dar panašiau — kaip ledų varveklų pastogės, tik labai didelių...

Apžiūrėjęs tą keistą gamtos architektūros kūrinių, vakare dar kartą susitikęs su šiame mieste atrastais naujais draugais, kitą dieną išsileidau tolyn, praleidęs čia aštuonias paras, kurios prabėgo, lyg viena naktis.

(Bus daugiau)

DAYTON, OHIO GRAŽUS SUGYVENIMO ĮRODYMAS

Liepos 31 d. Lietuvių Meškeriojų Draugija surengė Valley View Grove pikniką, į kurį atsilankė apie 500 žmonių. Pasitaikius vėsesniam orui, svečiai daugiausia laikėsi salėje, prie orkestro, šokių ir kitų pasilinksminimų. Gausiai susirinkusiems daytoniečiams programoje buvo parodyta lietuviški tautiniai šokiai: Suktinis, Klumpakojis, Noriu Miego, Kalvelis, Žiogelis ir Ozelis. Pirmuosius keturius šoko merginų grupė; Žiogelį — mišri grupė ir Ozelį — tik du vyrai (V. Vaitkevičius ir R. Babickas). Po vyruku miklaus šokimo salėje pakilo tikros ovacijos. Šokiams grojo B. Pakšto orkestras, pajavirindamas juos dainavimu.

Piknikui įpusėjus, per garsialabį prakalbėjo į svečius lietuviškai kun. V. Katarskis, visų tremtinių vardu sveikindamas Meškeriojų D-jos narį ir didelį tremtinių būclį ir rėmėją Prana Ambrozaity, jo 46 metų gimimo dienos proga, linkėdamas ir toliau būti visų lietuvių būcliu bei gventi "šimtą metų be šių metų". Kun. V. Katarskio kalbą angliskai pakartojė Francis Vanagas. Po to B. Pakšto kapelos vyrai sustoję sugiedojo lietuvišką "Igiausiu metų" ir P. Ambrozaičio garbei sugrojo jo mėgiamą maršą "The Stars and Stripes Forever". P. Ambrozaitis angliskai ir lietuviškai padėjo ji sveikinusiems muzikantams ir pasidžiaugė, kad Daytono lietuviai turi tokį orkestrą, kokio dar nėra turėję, linkėdamas, kad B. Pakšto orkestras būtų geriausias Daytono. Visi svečiai karštu plonėjimu jam pritarė, nes šis orkestras tikrai įnešė daug gyvumo į daytoniečių lietuvių piknikus. Orkestro populiarumą įrodo dar ir tas faktas, jog visi lenkai, nors ir turėjo savo pikniką tą pačią dieną kitur, jau tuoj po pietų sugužėjo šokti pagal B. Pakšto smuiką. Vėliau nuvykę į savo pikniką pažūrėti, lenkai tuoj vėl grįžo, nes ten, esą, buvę visiškai tuščia...

Atvykę į Daytoną tremtiniai gražiai sugyvena su senaisiais gyventojais, ką įrodo ir šis P. Ambrozaičio pasveikinimas. Ir kasdieniame gyvenime negirdėti vaidų ar nesusipratimų. Vietiniai nuolat padeda tremtiniais įsikurti, rasti darbą ar būklę. Tas pats P. Ambrozaitis veda bažnytinį chorą, kuriame gieda ir senieji Daytono gyventojai ir tremtiniai. Dukart savaitėje merginos ir moterys renkasi parapijos salėje mokytis tautinių šokių, kuriuos veda pakaitomis R. Viliamienė ir I. Pakštaitė.

Liepos 30 d. B. Pakšto orkestras grojo amerikiečių vestuvėse Daytono "Gem City" Democratic Club patalpose. Ir čia mūsų vyrai susilaukė daug gražių komplimentų ir padėkos.

Liepos 28 d. Daytono Lietuvių Demokratų Klubu susirinkime nutarta pavesti klubo "bartenđerio" pareigas tremtiniui L. Valiukui, tuo pačiu pagelbstint šiam vyriui ir materialia.

Worcester, Mass.

Worcesterio mieste gyvena virš 200.000 gyventojų. Lietuvių šiame mieste prisikaitoma apie 15.000. Miestas yra gražus, o jo apylinkės dar gražesnės; iš visų pusių apsuptas miškais. Arti miesto yra daug ežerų, prie kurių nedarbo dienomis privažiuoja daug miesto gyventojų pasimaudyti ir gražioje gamtoje praleisti laisvalaikį.

Šis miestas yra pramonės miestas ir jis vienas iš labiausiai paliečių bedarbės.

Į šį miestą jau yra atvykusių lietuvių tremtinių apie 300 ir nuolat jų skaičius didėja. Nors miestą bedarbė smarkiai paliečia, tačiau atvykę tremtiniai darbą kiekvienas susiranda. Senieji gyventojai lietuviai labai nuosirdūs ir naujai atvykstantiems padeda susirasti darbą bei butą ar kambarį. Labai dažnai ir pačiame mieste — gatvėse girdėti kalbant lietuviškai.

Nemažas skaičius lietuvių gyvena pasiturintys ir net turtingai.

Pakliuvęs į pikniką, kurie čia rengiami gana dažnai, jau tiesiog būtu Lietuvoj. P.

AKRON, OHIO

BUS ALT PIKNIKAS

Rugpjūčio 28 dieną vietos Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius rengia pikniką N. Trum-picko rezidencijoje, ten pat, kur daugelis turėjo progos puikiai praleisti laiką liepos 3 dieną, LSS 20 kuopos piknike. Ta vieta yra 733 Bisson Ave, Rengėjai kviečia prisiminti, kad vasara baigiasi, kad vėta pasinaudoti šita proga...

J.V.R.

PADEKITE SURASTI

Prašomas atsiliepti Ignat-wicz Tadeusz, kilimo iš Iwan-tiškių kaimo, Jonavos valsč., Ameriką atvykęs prieš pirmąjį pasaulinį karą.

Zinantieji, kur gyvena ieškomas, arba kad ir miręs būtų, malonėkite pranešti jo sūnėnui šiuo adresu: Jonas Ignatavičius Dornstadt/b. Ulm. D.P. Camp. Germany, U.S.A. zone.

(33)

Antano Ališausko, gyvenančio Pittsburghe ar jo apylinkėse (Lietuvoje gyvenusio Meškasių kaimo, Alovės valsčiuje, Alytaus apskr.), ieško Pranas Tam-kutonis, 169 W 32nd St., Bay-onne, N. J. Prašo atsiliepti jį patį, arba žinančius, kur jis yra.

(33)

Stefanijos Rydelienės — Mileckaitės ir sūnaus Edvardo Rydelio ieško vyrais ir tėvas Gustavas Rydelis, senesniai iš-trūkęs iš Jugoslavijos. Jo adresas yra DIRVOS redakcijoj.

Clevelande gyvena, gal dar ir tebegyvena Rydelienės sesuo Mrs. Karakul — Mileckaitė, gimusi Juozafine, Balbieriškio valsčiuje, Marijampolės apskr., ir brolis Edvardas Malaveckas.

Clevelandiečiai, kurie žino, kur tie asmenys gyvena, prašomi atsiliepti DIRVOS redakcijai, nes gal jie žino, kur yra Rydelienės su sūnum.

Viktorijos Andrews — Andriejauskaitės (ištekėjusios pavardė nežinoma), 1914-15 metais viešėjusios Lietuvoje pas gimines Naujininkuose ir Virši-liškiuose, ieško senesniai ir USA tykęs

Baublys Jokūbas, 110 Boston St. Guilford, Conn.

UŽSISAKYKIT

LIETUVIŲ KALBOS VADOVA pas generalinį jo leidėją įgaliotinį Amerikoje.

Dėkite į laišką \$2.50 čekį, ar "Money Order", parašykite la-bai aiškiai savo adresą ir siųs-kite laišką adresuodami taip:

Mr. J. Audėnas, 35 P St., So. Boston, Mass.

Dar ne vėlu, bet jau ir ne anksti

Clevelandiečiai gali užsisaky-ti ir DIRVOJE.

Kas klydo kunigams atvykti su treutiniais?

Atsiliepiama į Stasio Ylos straipsnį DRAUGE

Liepos 9 d. DRAUGE buvo įdėtas Stasio Ylos straipsnis, kuriame jis piktinasi Pietų Ame-rikos valstybių nusistatymu dėl tremtinių kunigų įsileidimo. Va-tikano atstovui buvę pasakyta:

— Mes nenorime, kad tauti-nės grėsė imigruotų su savais kunigais, nes šie klydus mums greitesnę asimiliaciją.

Savo pasipiktinimą St. Yla išreiškia tokiais mintimis:

— Jie nori mūsų, kaip darbi-ninkų, bet nenori mūsų, kaip lietuvių!

— Jūs reikalaujate iš mūsų išsivadėti to, kas mums jaučė į kūną ir kraują!

— Jūs atimate iš mūsų tai, ką mes šimtmečiais pačiu ge-riausiu mūsų tautos krauju esa-me apgynę ir dėl ko pasitraukė-me iš savo krašto!

— Bet šitai atimdami, jūs verčiate mus išsivadėti mūsų Dievo, kurį — tą patį — išpa-žįstate ir jūs!

— Ta prasme kapitalistinis pasaulis nesiskiria nuo komu-nistinio!

— Iš jaunimo išaugo nihilis-tinis, mažiausia, liberalinis ele-

mentas, kuris bolševizmui pa-tarnaus, kaip trąša!

— Mes norėtume įspėti Va-rikų tautas, kad šitai veda į jų pačių pradžią!

— Mes greičiau eisime į ka-takombas!

Straipsnio autorius, kiek mums žioma, pats kunigas, gal ir pamatuotai yra susirūpinęs, baimindamasis, kad tremtiniai, neturėdami savo tarpė lietuvių kunigų, greičiau gali nustumti lietuvišką susipratimo, negu emigravę drauge su savo kuni-gais.

Bet jo pasipiktinimas, nu-kreiptas prieš visą "kapitalisti-nį pasaulį", prieš visas Vakarų tautas, ir dar paskelbtas Jung-tinėse Amerikos Valstybėse išei-nančiame laikraštyje, kai kam atrodo, kaip priekaištas ir Jung-tinėms Valstybėms. Todėl su-prantama, kad iš čia kaip tik susilaukia ir reakcijų.

Čia dedame dviejų Amerikos Jungtinėse Valstybėse gyvenan-čių lietuvių atsiliepimus: vieną jau labai seniai čia gyvenančio, kitą — pusėtinai seniai gyve-nančio.

AMERIKOJE NIEKAD NEREIKĖJO LĖSTI Į KATAKOMBAS!

Labai nemalonu daryti pasta-bą žmogui, kuris be tėvynės, be namų, ištremtas svetima me krašte blaškosi savo sieloje.

Mes, amerikiečiai, puikiai su-prantame Stasio Ylos padėtį tremtyje ir atjaučiame jo skaus-mą.

Tačiau jis, beieškodamas bū-dų, kaip svetimuose kraštuose palaikyti tikybą ir lietuviybę, griausmingai puola Vakarų valstybes už neįsileidimą tam tikro skaičiaus asmenų, nesiren-giančių dirbti materialiai pro-duktingo darbo...

Dėl to drąsaus ir grūmojan-čio puolimo prieš nekaltus kraus-tus, mes, amerikiečiai, giliai vertindami jų skirtingus nuo komunizmo demokratiškus prin-cipus, stojame ginti Vakarų valstybes ir darome pastabą St. Ylai: jam gal nėra permatoma kristolinė laisvos demokratijos forma ir gal jis neįsistengia ma-tyti tos motiškos meilės, kuri reiškiasi Vakarinių valstybių širdyje...

Praeity jos priglaudė milio-nus į čia atkeliavusių vargdie-nių, teikdamos pilną laisvę, o šiandien jos vėl prigludžia jus pačius...

Daugiau kaip 40 metų gy-vendami demokratiškose val-sstybėse, mes praktiškai patyrėm, kad mes čia kaip tikybės, taip ir tautybės atžvilgiu turėjome pil-nutelę laisvę.

Skirtingos tautos, kaip vienos

motinos vaikai, pridengti demo-kraetiškos vėliavos, mes čia ga-lėjom laisvi organizuotis, tver-ti draugijas, klubus, rengti sa-vus tautinius vaidinimus...

Įvairiausių tikybų maldybos, jų tarpe ir katalikų bažnyčių durys, čia visuomet buvo ir šiandien yra plačiai atvertos kiekvienam tikinčiam žmogui ir Jungtinių Valstybių istorijoj nežinomas toks atsitikimas, kad kam nors būtų reikėję lįsti į katakombas savo Dievą garbinti.

Mes dėkingi demokratinėms valstybėms, nes jos savo "bru-talumu" nerovė iš mūsų širdžių tikybės, nei tautiško meilės vieno dieglio.

Mūsų jaunoji karta, čia iš-auklėta, neliko nihilistiška ir, ačiū Dievui, nei bolševikiškumo atžvilgiu demokratijai neliko skolinga. Todėl, kad mes, čia at-keliavę, mokėjom ir norėjom, prisitaikę prie aplinkybių, bro-liškai sugyventi su svetimais, šes mes nebuvom apstėti...

šovinizmo. Vietoje grūmojimų ir žaibų svaidymo ant mūsų — nuoširdžiai prašome Stasį Ylą: stoti į mūsų glaudžias eiles ir petys į petį drauge išstvermingai stumti tolyn mūsų pradėtą darbą, kuriam galo dar nesimato. Tik tokiu būdu mūsų darbas duos vaisių, atnešdamas laisvę su nepriklausomybe mūsų Lietu-vai tėvynei.

T. Kukutis

GRAŽINAMA ADRESUI PAPILDYTI

Stasys Yla DRAUGE apkal-tino visas Vakarų valstybes ir "kapitalistinius kraštus", kodėl jie neįsileidžia kunigų drauge su kitais tremtiniais.

Nežinau, kaip ten yra Pietų Amerikoje, bet apie Jungtines Valstybes ir apie Kanadą to pasakyti negalima. Kanadon, kiek girdime, atvažiuo lietuvių kunigų tremtinių dar anksčiau, negu kiti tremtiniai į ten pa-teko. O Jungtinėse Valstybėse ku-nigams ir mokytojams įsileisti turi net specialų įstatymą, pa-lengvinantį jų įvažiavimą. Ku-nigai į Jungtines Valstybes gali įvažiuoti be kvotos!

Tik, kaip kitiems imigrantams reikia "affidavit of support"

arba dabar darbo-buto garan-tijų, taip ir kunigams reikia tam tikro dokumento — kvie-timo iš atitinkamos tikybės dvasiškos vyresnybės. (Mokyto-jams reikia mokyklos kvietimo)

Taigi, pavyzdžiui, katalikų kunigų tremtinių atvykimas į Jungtines Valstybes priklauso grynai nuo pačios katalikų dvasiškos noro.

Bet... Kaip tik šito noro ir trūksta. Girdime, kad net kai kurie lietuviai kunigai, čia seniau įsikūrę, nepalankiai žiū-ri į naujų kunigų atvykimą ir netarpininkauja vyskupijose, kad jiems būtų išduoti reikiami kvietimai. Kogi tada norėti iš

(Perkelta į 3-čią pusl.)

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

'ISPANIŠKAS KLAUSIMAS'

DAUGELIUI ne tik naujakurių, bet net senai čia žinomų veikėjų kartais esti sunku atsakyti į klausimą kur yra nusistatymų skirtumai tarp atskirų lietuviškos visuomenės srovių Amerikoje. Visos tos srovės stengiasi palaikyti čia lietuvių tautinį susipratimą. Visos pagal savo sugebėjimus stengiasi remti lietuvišką kultūrinį veikimą. Visos aiškiai stoja už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir už lietuvių tautos teisę pačiai save valdyti vakarietiška, o ne bolševikiškai suprantama demokratine tvarka... Pagaliau, visos savo vardu ligi šiol nedalyvavo ar bent labai menkai tepasireiškė šio krašto politiniame gyvenime...

Tad ko stebėtis, jeigu dažnai išgirstame klausiant: — Kokios čia gali būti srovės, kam to reikia? Jeigu tiksliai visų vienodi, tai kam tas dirbtinis skaldymas? Paviršutiniškai žiūrint, ištikrųjų atrodo, kad vienintelis klausimas, kuris Amerikos lietuvių visuomenę skiria į sroves, tai pažiūros į netolimą Lietuvos praeitį, tiksliau tariant, — pažiūros į paskutinio nepriklausomojo gyvenimo laikotarpio politinę padėtį Lietuvoje. Na, dar yra gal šiokių tokių skirtumų ir pažiūrose į tai, kaip Lietuva turėtų tvarkytis, vėl atgavusi nepriklausomybę.

Bet nors kiek giliau pažvelgę, nesunkiai galime įsitikinti, kad tas srovių susidarymas nėra dirbtinis, nenatūralus. Nesunkiai galime pastebėti, kad tas susiskirstymas yra paremtas tam tikromis pažiūrų sistemomis į daugelį dalykų, net tokių dalykų, kurie, regis su grynai lietuviškais reikalais beveik nieko bendra neturi.

Paimkime pavyzdžių kad ir toki klausimą, kaip mūsų visuomeninių grupių bei atitinkamos spaudos pažiūros į dabartinę politinę padėtį... Ispanijoje, į Franco režimą. Pamatysime, kad ir šiuo klausimu politinių gyvenimu besidomintieji lietuviai turi tam tikrus nusistatymus ir jų tie nusistatymai nėra grynai asmeniškai, bet dažniausiai juose atsispindi atitinkamos srovės nusistatymas. Tuose nusistatymuose kartais stinga bendrosios logikos, bet užtat yra regima atitinkamos srovės simpatijų ir interesų logika...

Štai, pavyzdžiui, mūsų socialistinėje spaudoje dažnai sutinkame griežtą nuomonę, jog Amerikai kaip nors sutaukinti su Franco režimu būtų didžiausias nusikaltimas demokratiniais principams. Čia manoma, kad net ir kovoje su bolševikine diktatūra Franco nėra tinkamas sąjungininkas, nes tai maždaug "tas pats velnias".

Sandariečių - liaudininkų nuomonė dažniausiai panaši, tik ji rečiau griežtai pareiškiamai ir kartais susidaro išpūdis, jog šioio-tokio susitaikymo, sudaryto praktiškais sumetimais, jie gal per daug ir nepeiktų...

Tautininkai, atrodo, ligi šiol mažiausiai tokiu klausimu domisi ar bent mažiausiai išsitaria. Gal todėl, kad savo dėmesį daugiausiai kaupia apie grynai lietuviškus reikalus ir skaito, kad "ispanišku klausimu" nėra kada galvą sukkti?

Katalikų — krikščionių - demokratų srovė, nors ir atsargiai, bet gana dažnai ir nuosekliai pratina savuosius ir kitus prie minties, kad Franco režimas yra gana simpatiškas, o jei ir ne visiems duoda laisvę, tai tik vardan kovos su komunizmu. Ispanija užima labai svarbią strateginę poziciją, kuri būtų ypatingai svarbi, jei kiltų karas su sovietais, todėl jau dabar būtų išminčių antikomunistišką Ispaniją įtraukti į sąjungą.

Tas pavyzdys yra puikus liudininkas, kad kiekvienas viešojo gyvenimo klausimas yra priežastis susidaryti įvairioms nuomonėms ir pažiūroms. Tad ir mūsų visuomeninių srovių pažiūrų į dalykus visuma susidaro ne vien iš pažiūrų į bendruosius lietuviškus reikalus, bet ir į daugelį kitų klausimų, neišskiriančių net ir tarptautinės politikos klausimų.

Čia paminėtas "ispaniškas klausimas" nėra toks reikalingas, kurio sprendimui lietuviškoji visuomenė galėtų turėti įtakos, bet tai yra klausimas, apie kurį turėti savo nuomonę vis dėlto reikia.

Keista girdėti, kai gana žiauri Franco diktatūra "bal-tinama" tomis pačiomis lūpomis, kurios neatlaidžiai smerkia Lietuvos buvusį režimą už nedemokratiškumą.

Teisybė, demokratijos teorijas griežtai taikant, buvo ko prikišti Lietuvos tvarkai — ir tai ne tik vėlesniais, bet net ir pirmaisiais, vadinamais "seiminiais" laikais.

O vis dėlto žmogaus teisės Lietuvoje visada buvo nesulyginamai plačiau gerbiamos, negu dabar Ispanijoje.

Argi tik todėl Franco "geras", kad jis tas teises lauzo katalikų dvasiškijos laiminamas? O juk vistiek — Franco nusipelnė panašų priekaištą, kaip ir Stalinas ar Hitleris! Galima sutikti, kad jo režimas švelnesnis, bet moraliai Franco vistiek nėra tinkamas talkininkas prieš Staliną, kaip ir Stalinas moraliai buvo netinkamas talkininkas prieš Hitlerį.

Dar gali tekti pasauliui kartą aukoti morale, nusielenkiant praktikiškiems išsiaiščiavimams, bet tai būtų "bėdos išėjimas", o ne sprendimas, kuriam būtų miela pritarti.

Žinoma, Franco joku būdu ne blogesnis už Staliną arba Tito. Todėl irgi gana keista, kad dideli politikai "būdžia" Franco, susiaurindami diplomatinis santykius su juo ir sako, kad, jeigu nusisųs ambasadorių pas jį, tai bus blogas ženklas, kai kas gali pamanyti, kad mes pritariame jo nuodėmėms prieš demokratiją... O tuo pačiu metu demokratinė sąžinė leidžia laikyti ambasadorius prie Stalino, ir šnibždėti su Tito... Tad — ar demokratiškasis pasaulis nuosirdžiai demokratiškas?

IRGI LOGIKA!

Čekoslovakijos radijas pranešė, kad kad vienas kunigas pasodintas į kalėjimą už tai, kam jis atsisakė suteikti paskutinius sakramentus moteriškai, kuri buvo komunistų partijoje...

Tai jau tikras isterijos apsi-reiškinys! Ligi šiol komunistai skelbė, kad kunigai su sakramentais tik mulkina žmones, stengėsi žmones kaip galima greičiau atitraukti ir net atgrasyti nuo bet kokios religinės praktikos. Toji moteris be abejo irgi prie to dėjos. Bet kai dabar kunigai sako, kad — jei nenorit, tai ir negausit — komunistai jau... įsigėdė sakramentų! Ir taip smarkiai įsigėdė, kad ne juokais reikalauja: arba duok sakramentus, arba eini į kalėjimą!

Ar Bimba su kompanija lieja graudžias ašaras, kad popiežius naikina katalikybę, trečdajį pasaulio nuo Bažnyčios atstumia...

Ar tik nepamatysim kartais ir Bimbos per jėgą besiveržiančio prie altoriaus ir reikalaujančio, kad jam duotų komuni-ją?

Tik čia dar ne Čekoslovakija, ir negalima kunigų į kalėjimus sukišti, jeigu jie tokiems "mal-dininkams" ir pasakys:

— Pavėlavot, draugučiai, jau po piet šaukštai!..

KAS KLIUDO KUNIGAMS ATVYKTI?

(Atkelta iš 2-ro pusl.)

kitataučių prelatų ar vyskupų? Didelis klausimas, ar nėra panašiai ir Pietų Amerikoje... Ar kartais ne iš pačios dvasiškijos yra išėjusi tokia sugestija imigracijos įstaigoms — kunigų nepriimti? Patyrimai rodo, kad taip gali būti...

Todėl kaltinimas, kurį St. Yla kreipia bendrai į Vakarų kraštus, į kapitalistinį pasaulį, lygindamas jį su komunistiniu pasauliu, ar tik neturėtų būti nukreiptas į pačią dvasiškiją, kuri gal, ar kitų tautybių, ar tiesiog profesiniais interesais besivadovaudama nepagėdauja, kad naujai atvykstančios avės atvyktų su savais piemenimis...

O jei paimsim klausimą iš kitos pusės, tai turėsime dar stipriai suabejoti, ar šiandien lietuviškos parapijos dar yra Amerikoje toki patys lietuviškumo palaikymo židiniai, koki

jie buvo prieš kelias dešimtis metų...

Senąją kartą parapijos iš-laikė lietuviškai susipratusių nors tiek, kiek ji buvo susipratusi. Pakelti to susipratimo daug nepakėlė. O kas atsitiko su jaunimu, net ir tų parapijų mokyklose auklėtu? Kiek lietuviško susipratimo dabartiniai lietuvių vaikai gauna lietuviškų parapijų bažnyčiose ar mokyklose? Išskyrus keletą išimčių, apie visą kita geriau nei nekalbėti...

Yra šiek tiek ir naujų lietuvių kunigų, dabar atvykusių. Gerų patriotų, užsidegusių, panašiai, kaip ir St. Yla, išlaikyti ne tik katalikybę, bet ir lietuvišką susipratimą. O kokios jų galimybės tam tikslui siekti? Ir kas jiems kliudo tą daryti? Tik jau ne įstatymai, ne valdžia pirmojo vietoj...

Kas iš mūsų nesipiktina, kad rusų caro žandarai išnaikino Lietuvos Himno žodžius nuo paminklo, stovinčio ant daktaro V. Kudirkos kapo! Juk, rodos, Amerikoje to tai jau negalėtų būti!

Taip, negalėtų būti ten, kur tvarką nustato valstybės įstatymai. Bet pabandyk tuos žodžius parašyti ant paminklo, statomo kapinėse, kurios yra katalikų parapijos ar vyskupijos žinioj!

Ką ten kalbėti apie tokius pasaulietiškus žodžius. Pabandykite čia palaidoti kunigą Strazdelį ir iškalti ant jo kapo paminklo lietuviškai "Pulkim ant kelių" — ar gausit leidimą? Nemanau...

Lietuviškumo palaikymui bažnyčios nuopelnų turi. Bet tie nuopelnai, deja, negali atverti bažnyčių nuopelnų lietuviškumo naikinimui... Prisiminkim tik milžinišką lenkinimo bangą per bažnyčias Lietuvoje, pasižiūrėkim į "airinimo" bangą per bažnyčias čia... Nelieta nieko kita pasakyti, kaip tik... gaila.

Todėl manau, kad Stasio Ylos kaltinimai yra nepilnai adresuoti. Lyg būtų ant laiško užrašytas miestas, bet nepažymėta nei gatvė, nei namo numeris...

K. B-nas

ATSISAKO

Rašytojas Upton Sinclair, lietuviškas žinomas "Pelikių" romanu, S. Rusijoje buvo laikomas "savu". Neseniai sovietų rašytojų s-gos gen. sek. Fadijevąs viešai paminėjo U. Sinclair pavardę, vadinamas jį Sov. Sąjungos draugu.

U. Sinclair nuo tos "garbės" atsisakė, pareiškdamas: "Mano paskutinės viltys sulaukti kito gero iš Sov. Sąjungos dingo po to, kai Čekoslovakijai buvo pavogta demokratinė santvarka". Geriau vėliau, negu niekad...

Nepalieka ramybėje vergijos atgaivintojų!

Reikalauja tyrinėjimo apie priverčiamų darbų stovyklas

UN Ekonominį ir Socialinių Reikalų Taryboje, kuri dabar posėdžiauja Genevoje, šveicarijoje, tebesvarsto klasimą apie priverčiamų darbų stovyklas, kitaip sakant, apie 20-to amžiaus vergiją.

Žinoma, kaip tik ta vergija esti paminima, tuoju visų akys atsiskuta į Sovietus. Jiems tai gana nemalonu ir jų atstovai dėl to gerokai prisinervuoja. Didžiausį nemalonumą prieš porą savaitių jiems padarė anglai, kai paskelbė nufotografuoti ir į kitas kalbas išverstas sovietiškas taisykles tokioms vergų stovykloms tvarkyti. Nebuvo sovietų atstovams jokios kitos išeities, kaip tik prisipažinti, kad priverstinio darbo stovyklos pas juos yra...

Bet sovietų atstovai tas vergų stovyklas, kaip paprastai, vadina "pataisos stovyklomis". Jie sakosi, kad ten "taiso" tuos, kurie "knisiasi po darbininkų ir valstiečių demokratijos" pamatais...

Sovietų atstovai nepaprastai pyksta ant anglų, kam jie parodė pasauliui sovietiško vergų stovyklų tvarkymo taisykles. Sako, jūs apie tą kalbat tik todėl, kad norit nukreipti pasaulio akis nuo darbininkų išnaudojimo pas jus...

Nemažas skirtumas...

Kaip ir visada su bolševikais, taip ir čia: jeigu jiems kalba apie vežėčius, tai jie ima kalbėti apie akėčias... Jiems sako — panaikinkit vergiją, o jie sako — jūs išnaudojate!

Jeigu kituose kraštuose ir išnaudojami darbininkai, tai vis to dar negalima nei lyginti su vergija "pataisos stovyklose".

Apie darbininkų išnaudojimą sovietuose gali būti dar daugiau kalbos, negu apie išnaudojimą kur nors kitur. Tos garšios "spartuolių" ir "stachanoviečių" sistemos ir taip vadinamos "socialistinės lenktynės", yra toks botagas darbininkams, kokio dar joki kapitalistai nėra sugalvoję. Blogiausia tai, kad sovietuose darbininkai negali streikuoti prieš tuos botagus, kaip, pavyzdžiui, Fordo darbininkai streikavo prieš juostų bėgimo pagreitinimą. Ten ne

tik už bandymą streikuoti, bet už menkiausį padejavimą, nors ir pašnibždomis pasakyta, pakliūva į "pataisos stovyklas..."

Kas yra tie, kurie "knisiasi"?

Reikia neužmiršti, kad ta vadinamoji "darbininkų ir valstiečių demokratija" veikia jau beveik 32 metai. Per visą tą laiką sovietai negalėtingai kovoja su "buržuazinių klasių" liekanomis. 1917 - 18 metais daugumai "buržujų", kiek spėjo, pabėgo į užsienius, o dar daugiau jų buvo likviduoti visiems žinoma būdais, kurių nei bolševikai neslepia.

Po to šias liekanas dar 30 metų organizuotai naikino. Jeigu kas nors ir būtų sugebėjęs per tiek metų išsisaugoti nuo budrių čekistų akių, tai tokiame jau savaime būtų atėjęs laikas mirti...

Taigi dabar sovietų gyventojų tarpe jau nėra kitokių gyventojų klasių, kaip tik "darbininkai ir valstiečiai". O vis dėlto iš sovietų atstovų prisipažinimo matome, kad ir dabar dar yra sovietuose daug žmonių, kurie "knisiasi po darbininkų ir valstiečių demokratijos pamatais". Tiek daug, kad dar ir dabar reikia didžiausių "pataisos stovyklų" jiems sudrausti ir atskirti nuo pasaulio...

Kas gi gali būti tie knisikai? Kadangi kitokių nėra, tai niekas kitas, kaip tik patys darbininkai ir valstiečiai...

Reikia, darbininkai ir valstiečiai nepatenkinti ta "savo" demokratija! Už tokį nepasitenkinimą — į Sibirį arba į Archangelsko srities kasyklas! Ir ne taip sau paprastai, o už spygliuotų vielų, kalėjimo režime, po ginkluota sargyba!

Ką Amerikos ar Anglijos darbininkas pasakytų, jeigu jam čia už kiekvieną paburnojimą ar pabandymą streikuoti grėstų pavojus atsidurti už spygliuotų vielų Aliaskoj ar Guyanoj!

Kokias širdis turi Amerikos komunistai, kai jie pritaria tai bolševikų įvestai vergijai ir giria tokį Rusijos ir kitų kraštų darbininkų persekiojimą!

Žinoma, atsirastų tokių Maskvos užtarėjų, kurie sakys, kad dabartiniais laikais, jeigu sovietuose dar ir reikia kovoti su "darbininkų ir valstiečių demokratijos" priešais, tai tik naujai "prisijungusiuose" kraštuose, kur dar yra "buržuazijos liekanų".

Tai būtų labai įdomus prisipažinimas! Bolševikai ir jų užtarėjai vis dar nori pasaulį įtikinti, kad visi tie "nauji kraštai" "prisijungę savanoriškai", su didžiausiu džiaugsmu. O jei taip, tai juose negalėjo būti daug tos "naujos demokratijos" priešų. O dabar pasirodo, kad tų priešų vis dar yra ir yra ir niekaip nespėja jų išnaikinti net specialieji MVD kariuomenė...

Įdomi demokratija, ar ne?..

Gerų ir teisingų darbų niekas neslepia

Kokios yra darbininkų sąlygos Amerikoje, Vakarų Europoje arba kituose laisvuose kraštuose — visi žino, o kas nežino, lengvai gali sužinoti. Čia galima sužinoti ne tik tą, kas yra gera, bet ir tą, kas bloga. O kaip sovietuose? Jei kada jie ir įsileido ką nors iš savo patikimų užtarėjų — bet kas juk negali ten nei nosies viešai įkišti — tai ir tie draugai galėjo

matyti tik tą, ką palydovai leidė matyti...

Dabar, kai yra iškeltas tas vergų stovyklų klausimas, Amerikos atstovs sako:

— Jeigu jūs "pataisos stovyklos", jūsų nuomone, yra teisingas ir reikalingas dalykas, tai leiskite tam tikrai UN komisijai susipažinti su jomis. Leiskite pamatyti, kaip tose stovyklose žmonės laikomi, kaip jie ten dirba, ką valgo, kaip prižiūrimi, o svarbiausia — kiek jų ten yra ir už ką jie ten atsidūrė.

Sovietų atstovai tačiau jokių būdu nesutinka to parodyti...

Kodėl? Jeigu dalykas teisingas, tai ko slėpti?

Gražiausiai sovietus sugėdino Norvegijos atstovs.

Jis pakilo ir įteikė pranešimą, sakdamas:

— Mes Norvegijoje irgi turim priverčiamo darbo stovyklas. Čia yra smulkios žinios apie jas. Mes būtumėm labai patenkinti, jeigu tam tikra komisija atvyktų pas mus ir pamatytų tas stovyklas.

Pranešime smulkiai išdėstyta, už kokius nusižengimus žmonės į tas stovyklas siunčiami ir kiek jų ten yra. Šių metų gegužės mėnesį tose stovyklose buvo... 336 asmenys!

Tai yra, tik maž daug vienas iš 10,000 Norvegijos gyventojų patenka į tokias stovyklas. O sovietuose spėjama, kad tose vergų stovyklose yra mažiau, 10 milijonų žmonių. Tai jau būtų po penkis iš kiekvieno šimto!

Bet 10 milijonų yra tik labai atsargus spėjimas. Asmenys, kuriems pavyko iš sovietų pasprukti — o jų tarpe yra ir tokių, kurie dirbo pačioje tų stovyklų administracijoje, — pasakoja, kad tas skaičius kartais pasiekdavo net iki 20 milijonų, tai yra iki 10% visų gyventojų, o 15 milijonų buvęs beveik visada normalus tų stovyklų "gyventojų" skaičius!

O čia gi svarbu ne tai, kiek yra, bet kiek į tas stovyklas buvo nusiųsta. Tik labai nedidelė dalis išeina iš tų stovyklų "pataisyti". Daugumas per gana trumpą laiką ten baigia šios žemės vargus... Todėl, norint suprasti visą tos sistemos baisumą, reikia skaičiuoti ne tik, kiek žmonių tokiose stovyklose dabar yra, bet kiek jų ten žuvo per 30 metų!

Bolševikai pyksta, kai kas nors užsimena apie tas stovyklas. Sako, kad tai piktas šmeižimas. Jeigu taip — tai parodykite, kaip gi ištikrųjų yra!

Kaip tik kalba prieina prie parodymo, tai tada bolševikai sako — nesikiškite į mūsų vidaus reikalus...

Kodėl gi niekas kitas tokio kišimosi į vidaus reikalus nebijo?

Vadinami "kidnaperiai" ar kiti tokie nusikaltėliai irgi nemėgsta, kai kaimynai kišasi į jų "asmeniškus reikalus" ir nurodo policijai, ką nors įtartina pamatę...

Skelbs tyrinėjimus apie tas vergų stovyklas

Amerikos delegacija siūlo, kad specialieji UN komisija toliau testų ir skelbtų tyrinėjimus apie tas vergų stovyklas sovietuose. Toki dalykai nėra adata šiene ir jų visai paslėpti nuo pasaulio akių niekaip negalima. Jau yra daug liudininkų, kurie patys puikiai pažino tokių stovyklų... (Perkelta į 4-tą pusl.)

Kalbėkim valstybiškai!

SANDAROS skaitytojo nuomonė

Tūlas Alfa SANDAROJE, mano nuomone, visai nusišnekėjo, bardamas tautininkus už tai, kam jie "užsimogo primesti lietuviams naują tautos vadą asmenyje diplomatų šefo St. Lozoraičio".

Niekad neteko girdėti, kad St. Lozoraitis priklausytų ar būtų priklausęs tautininkų partijai ar sąjungai, ir todėl ar ne todėl, niekad neteko girdėti, kad ir tautininkai jį siūlytų sau ar tautai vadu... Todėl man atrodo, kad Alfa kovoja su įsivaizduota baidykle.

Dar keisčiau skaityti SANDAROJE Alfos tvirtinimą, kad legalizmu (tai yra — teise!) remtis, yra meškiškai patarėnauti Lietuvai. Tai kuojai tada remtis Lietuvos bylą ginant, jeigu ne teise?

Alfa moko — "kad mūsų ko-

va už Lietuvos laisvę privalo remtis Jungtinių Valstybių ir kitų demokratinių šalių simpatija ir parama. O, kad gauti tokią pagalbą, lietuviai turi aiškiai ir atvirai pasisakyti už demokratinę valdymosi sistemą".

Bet argi teisė ir demokratija nėra neatskiriamos seserys? Ar gi rėmimas teise yra demokratijai priešingas? Ar tai yra prieštaravimas Jungtinėms Valstybėms ir kitoms demokratiniams šalims? Ar gi ne teise remiantis tebėra pripažįstami mūsų pasiuntiniai ir konsulai? Ar ne teise remiantis Jungtinės Valstybės pripažino Latvijos ministerio Londone nepaprastus įgaliojimus ir priėmė naują Latvijos pasiuntinybės valdytoją Washington?

Gerbiamas Alfa, vien tik šauksmu "mes demokratai" nei ypatingų simpatijų įsigysit, nei

Lietuvai patarnausi. Va, ir bolševikai nuolatos, už visus garšius šaukia, kad jie yra tikriausiai demokratai. Kas iš to?

Jie taip pat šaukia ir prieš Lietuvos teises, prieš legalizmą, prieš Lozoraitį, prieš pasiuntinybes, prieš konsulus... Ar ir Tamsta, p. Alfa, jiems "tūravoji"?

Kalbėkim vyriškai ir valstybiškai, galvokim ne siaurai partyskai, o plačiai lietuviškai, ir visi įsitikinsim, kad dar ne laikas spiauti į Lietuvos teisinius "triupeus", nes jie lošimo gale gali būti labai reikalingi... O ir dabar kaip mes atrodytumėm, jei tų teisiųjų "triupe" neturėtumėm?

Apgailestauju, kad SANDAROJE pasirodė toks patarnavimas Lietuvai, kuris tikrai atrodė meškiškas...

A. Z., Chicago, Ill.

NAUJAKURIAI

ISIDĖMĖTINA NAUJAKURIAMS

Tremtiniai, lygiai kaip ir visi svetimšaliai, kada jie pakeičia savo adresą, privalo laike 5 dienų apie tai pranešti Commissioner of Immigration and Naturalization. Tas reikalingas atlikti tam tikslui, kad imigracijos įstaiga žinotų, kur tremtinys gyvena, iki jis taps šio krašto piliečiu.

Šiam tikslui kiekvienoje pašto įstaigoje galima gauti specialius atvirkštus "Alien Registration Card, Form AR-11." Jei šeimoje yra vaikų iki 14 metų, tai reikia pranešti apie juos atvirkštėje ir apie jų adresą pakeitimą. Šeimos nariai virš 14 metų ir senesni pasiūnčia atvirkštus savystoviai.

Praslinkus kelioms savaitėms po atvykimo, Immigration and Naturalization įstaiga prisiūnčia tremtiniam Alien Registration Card. Šias registracijos kortelės reikia saugoti, kad ne-

pametų, nes tai yra įrodymas apie svetimšalio įregistravimą, apie padarytas pirštų nuospaudas ir išduotą vizą. Jei kas negavo tokios kortelės per 6 mėnesius, reikia apie tai pranešti į artimiausią Immigration and Naturalization įstaigą.

Registracijos kortelė yra svarbus svetimšaliui dokumentas, kurį reikia pridėti prie prašymo pilietybei gauti. Jei kas tokią kortelę pametė, tai apie pametimą reikia pranešti ir prašyti išduoti kitą kreipiantis į artimiausią "Office of the Immigration and Naturalization Service".

BALFO Imigracijos ir Iuridinio Komitetas

Red. Pastaba: Ta proga visada neužmirškite pranešti savo adresą ir Lietuvos Generaliniam Konsulatui — 41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

PRANEŠIMAS

MINTIES IR MUSŲ KELIO skaitytojams

Jau pereiname numeryje buvo pranešta, kad Vokietijoje leidžiami laikraščiai MINTIS ir MUSŲ KELIAS susijungė ir sustojo eiti senais vardais. Jų vietoje dabar eina LIETUVIS. Visi užsimokėjusieji už MINTI ir MUSŲ KELIĄ skaitytojai gaus LIETUVI ir toliau už visą apmokėtą laiką.

Kas buvo skolingas MUSŲ KELIUI ar MINTIUI, tas dabar skolingas LIETUVIUI. Tik skolą apmokant reikia nurodyti, kuriam laikraščiui buvo įsiskolinata.

AMERIKOS JUNGTO VALSTYBĖSE LIETUVIO ATSTOVAS yra Steponas Nasvytis, 4579 W. 157th St., Cleveland 11, Ohio. Šiuo adresu galima siųsti prenumeratos mokestį. LIETUVIO kainą mėnesiui 50 centų.

AR GALI BŪTI TOKS DALYKAS?

Dar išvažiuodamas iš Vokietijos girdėjau, kad vienas laikraštis siūlėsi tapti... viso pasaulio lietuvių laikraščiu. Žinoma, kiti atsiliepė:

— Kodėl tu, o ne aš?!

Girdėjau taip pat pranašavimų, kad tas ar kitas Amerikos žemynne išėjęs laikraštis ilgai taptų visų po pasaulį išsiųstų lietuvių laikraščiu. Vieni minėjo DRAUGĄ, kiti NAUJENAS, treti VIENYBĘ, Kanados NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ, na, ir DIRVĄ, ypač po to, kai ji pateko grynai naujakurių vadovybėn ir dar įvedė naujakurių skyrių... Žodžiu sakant, kiekvienas tokią ateitį pranašavo tam laikraščiui, kurį jis labiau mėgo, kuris buvo jam kurio nors atžvilgiu artimesnis.

Bet jau vien tas pranašysčių įvairumas rodo, kad tokio dalyko negali būti. Aš netikiu, kad net ir naujas, specialiai tam išleistas laikraštis galėtų patelinti leidėjų viltis.

To negali būti visų pirma todėl, kad čia niekas negali panaikinti laikraščio pasirinkimo laisvės. O pasirinkti jį kiekvienas pagal savo pažiūras bei simpatijas. Neįmanoma, kad visų simpatijos savaime susytų ties vienu kuriuo laikraščiu.

Iš kitos pusės, kaip dabar matome, visi lietuviški laikraščiai labai daug rašo naujakuriams rūpimus klausimus.

Jei pasirinktume vieną laikraštį naujakurių "oficiozu", tai būtų pavojus, kad turėtumėm tik vienašališką mums rūpimų klausimų nušvietimą. Vis vien tada tikotiesi nuomonei gal reikėtų ieškoti vietos kituose laikraščiuose.

Vienas laikraštis negali tarnauti visiems naujakuriams dar ir dėl to, kad jie yra išsiskirstę po tolimas šalis. Kaip gali Amerikoje išėjęs laikraštis patenkinti Anglijoje, Pietų Amerikoje ir Australijoje gyvenančius lietuvius, jeigu juos jis pasieks tik per 4-6 savaites! Todėl savaime suprantama, kad Anglijos naujakuriai jau seniai turi savo vietinį laikraštį, o Australijoje per trumpą laiką įsikūrę net trys laikraščiai.

Todėl tebūnie man leista pastebėti, kad kalbas apie bendrą viso pasaulio lietuvių naujakurių "oficiozą" reikia užmiršti, nieko iš to nebus.

Geriausiu būtų, jei mes, kai tik bent kiek užsikabiname už ekonomikos pagrindo, stengtumėmės parsikviesti kuo daugiau lietuviškų laikraščių žinoma, tikrų lietuviškų, o ne tų, kurie neseniai teisingai bu-

vo pavadinti blogais vertimais iš rusų kalbos...

Iš to būtų dviguba nauda. Mes patys turėtumėm platesnį dvasinį ryšį su visais laisvoje pasaulio daly gyvenančiais lietuviu, ir lietuviška spauda pastatytų didesnę paramą iš mūsų.

Jeigu mūsų, tremtinių, naujose vietose bus įsikūrę, sakysim, 20,000 šeimų ir kiekviena ar net ne kiekviena šeima užsisakysime tik po vieną laikraštį, tai esamoji lietuviška spauda mažai pajus iš mūsų materialinės paramos. O tos paramos jai juk neabejotinai reikia ir ji to verta!

Kitas dalykas, jei kiekviena šeima pasistengs užsisakyti bent po trejetą-ketvertą laikraštį. Atvirai kalbant, ne taip jau baisus dalykas net ir visus laikraščius užsisakyti.

Jungtinėse Valstybėse išėjęs lietuviškas laikraštis gali turėti, berods, už 47 dolerių per metus. Jei pridėsim dar ir kituose kraštuose išėjęs, tai kažin ar susidarys 60 dolerių.

O jeigu taip nusistatytumėm: skirkime lietuviškai spaudai vienos valandos uždarbį kas savaitę. Tik vienos! Kas uždirba pusantro dolerio per valandą, tas jau gali turėti visą lietuvišką spaudą, iš Amerikos ir kitų kraštų. Kas uždirba mažiau, tas gali apsiriboti mažesne programa. Uždirbant tik 60 centų per valandą, kas savaitę vienos valandos uždarbį skirdamas spaudai, gali turėti beveik visus jungtines Valstybėse išėjęs savitraščius ir bent vieną dienraštį!

O ką tai reikšia skirti vienos valandos uždarbį per savaitę tokiame dalyku, kaip lietuviška spauda! Juk rūkantieji visai nesvyruodami daugiau kas savaitę išleidžia!

Kai kas gal sakys, kodėl turtingesni už mus taip nedaro? Taip, daugumas to nedaro, bet ar tai pavyzdys? O jei taip mes, naujakuriai, imtumėm ir parodytumėm, kad mes lietuvišką spaudą ne juokais vertiname ir visą lietuvišką spaudą laikome tikroju mūsų, lietuvių, "oficiozu"!

V. J-nas

Redakcijos pastaba: Pritardami šioms įdomioms mintims, turime pastebėti, kad DIRVOS "Naujakurių" skyrius niekad neturėjo užsimojimo pasidaryti visų lietuvių naujakurių oficiozu. Jis yra skiriamas naujakuriams, skaitantiems DIRVĄ. Nuo jų pačių daug pareina, kiek juos tas skyrius patenkina.

Ne tik naują, bet ir SENĄ ADRESĄ

būtinai reikia aiškiai parašyti, kada norite, kad DIRVA būtų siunčiama kitu adresu, negu ligi šiol. Apie adresą pakeitimą stengkitės pranešti bent DVI SAVAITES IŠ ANKSTO!

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Apie š. m. rugpjūčio 14 d. laivu "General Eltinge" į New Orleans atvyksta šie lietuvių tremtiniai:

Augustaitis Vilijus, Adelė — N. Kansas City, Missouri
Balsevičiūtė Joana — Forth Smith, Arkansas
Brazauskas Motiejus, Eufrazina, Nijolė, Gabija — Baltimore, Md.

Dabrila Konstancija, Edvardas — San Antonio, Texas
Gečionis Vincas — Denver, Cal.
Jakaitis Kajetonas, Ona, Modestas — — — — —

Jurkinaitė Aurelija — North Kansas City, Missouri
Kareiva Jonas, Antanas — Rio Hondo, Texas

Karuza Kazimieras, Jadvyga, Šarūnas, Giedrė — Los Angeles, Calif.

Keserauskas Mečislovas — Aurora, Ill.

Kleiza Antanas, Elzbieta, Vaclovas — Clarksdale, Miss.

Korsakas Apolonija, Ada — Los Angeles, Calif.

Kubilius Adomas, Vytautas — Kybartaitė Adolfina — Stockton, Calif.

Mejeris Jonas, Elzbieta, Marta, Juozas — Los Angeles, Cal.

Miliauskas Eufrozina, Ona — Kirkwood, Mo.

Mitkus Juozas, Domicelė, Teresa, Giedrutis — Los Angeles, Calif.

Navickas Jonas, Ona, Jonas, Petras — Hollywood, Cal.

Patalauskas Elena — Los Angeles, Calif.

Petronis Antanas, Julijona, Genovaitė, Antanas, Angelė, Jantina — — — — —

Pivoriūnas Zigmas, Aleksandra, Ilona — Cleveland, Ohio.

Povilaitis Viktoras, Elena, Aldona — — — — —

Prisgintas Vacislovas, Petronėlė, Rimvydas, Rita — Los Angeles, Calif.

Rameika Vytautas, Ona, Tomas, Viktorija, Ona — — — — —

Seferlis Magdė, Elvyra — — — — —

Skrudys Antanas, Pranciška — Dallas, Texas

Tamsevičius Feliksas, Jadvyga, Vanda, Juozas — — — — —

(Perkelta į 5-tą pusl.)

Iš kur tie tautiniai drabužiai?

Kiekvienoje tautoje jie yra senos tautinės kultūros palikimas. — Ne visos tautos vienodai gali pasididžiuoti tokiu palikimu. — Mūsų tautos šis palikimas yra vienas iš turtingiausių ir gražiausių. — Kitų tautų kultūros žinovai pripažįsta, kad lietuviai gali drąsiai didžiuotis savo tautiniais drabužiais prieš visus.

Šiais laikais, kada susisieki mas pasidarė toks patogus ir greitas, įvairių pasaulio kraštų gyventojai daug lengviau ir geriau pažįsta vieni kitus. Dabar daug lengviau galima sužinoti, kas kurioje šalyje yra išrasta, koki papročiai susidarę. Tie išradimai ir papročiai dabar greičiau pasklinda po visą pasaulį.

Šitas žmonių susižinojimas atsiliepia ir į žmonių apsirėngimo papročius. Dabar žmonės iš visose pasaulio šalyse rengiasi maž daug vienodai ar bent panašiai. Ar jūs būsit Europoj, ar Amerikoje, Azijoje ar Australijoje — visur sutiksit maž daug taip pat apsirėngusius.

O seniau taip nebuvo. Kai Kolumbas atrado Ameriką, tai čionykščiai gyventojai dėvėjo visiškai nepanašiai į europiečius. Ir pačioje Europoje kiekviena me atskirame krašte žmonės būdavo kiek kitaip apsilvilę.

Seniau žmogų jau vien iš apsilvilimo galėjai atspėti, iš kokio jis krašto, kokios jis tautos. Taip buvo todėl, kad žmonės su kituose kraštuose gyvenančiais retai susitikdavo, taigi ir rengdavosi pagal savo išmanymą, pagal savo skonį, pagal savo gyvenimo aplinkybes.

Kiekvienas kraštas turėjo savo apsirėngimo stilių ir savas madas...

Dabar, kada kasdieninis mūsų apsirėngimas pasidarė tarp tautinis (tikras internacionalas), daugelis visai ir užmiršo, kaip jų protėviai rengdavosi.

Yra tautelių, kurioms gal nėra ko ir gailėtis, kad užmiršo. Nes, jeigu protėviai savo apsirėngime neparodė didelių sugebėjimų, neparodė nei didelio grožio supratimo, nei mokių grožio tinkamai panaudoti, tai tas rodo, kad jie buvo neįdomios kultūringumo žmonės, jų protinis ir dvasinis pajėgumas buvo silpnas.

Bet lietuvių senovės apsirėngimas rodo, kad mūsų protėviai anais laikais, palyginti su kitomis ano laiko tautomis, savo proto ir dvasios gabumais nei kiek ne menkesni, o gal net stipresni, nes jie mokiėjo, pagal anų laikų papročius, labai gražiai apsirėngti.

Kiekvienas menininkas ir šiandien yra gerbiamas. O lietu-

vių senovės apsirėngimas visų žinovų pripažintas, kaip labai meniškas. Audimo, išsiuvinėjimo, papuošimų nepaprastas įvairumas rodo, kad visa lietuvių tauta yra buvusi menininkų tauta.

Todėl mums ne tik nėra ko senoviško lietuviško apsirėngimo gėdytis, bet galima pasididžiuoti. Senovės lietuviški drabužiai yra liudininkai, kad mes paeiname ne iš kokių laukinių, o iš aukštos kultūros protėvių!

Visa tai dar nereikšia, kad ir dabar turime mesti visame pasaulyje prapratą apsirėngimą ir pradėti vėl rengtis, kaip prieš du ar tris šimtmečius.

Ne, to visai nereikia. Senovės apsirėngimas yra gražus, bet šių laikų gyvenimui nepraktiškas. Todėl jau ir pačioje Lietuvoje senoviškas tautinis apsirėngimas paskutiniuos laikais buvo vartojamas tik kaip pasipuošimas iškilmėms, ypatingai tautinėms šventėms, bet ne kasdieniniam vartojimui.

Ir svetimuose kraštuose būtų netinkama bei nepraktiška dėvėti tautinius senoviškus drabužius visur ir visada. Ne, tai yra tik iškilmų drabužiai, ypatingai tokių iškilmų, kur mes tarp kitų tautų pasirodome, kaip lietuviai.

Tikra teisybė, kad daugelis mūsų senesniųjų lietuvių sakosi visai neatsimena, kad Lietuvoje kas nors kada būtų dėvėjęs tokius parėdais, kaip dabar jaunimas pradėjo visokiose iškilmėse rodytis. Ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje nežinantieji žmonės kartais pasakydavo, kad tuos tautinius drabužius "inteligentai prasimanė".

Bet tokia nuomonė yra tik nežinančių nuomonė, jų klaida. Intelektiniai neprasimanė tautinių drabužių. Tik kai kurie iš jų atrado ir visiems parodė, kaip seniau lietuviai, ypač Lietuvos moterys ir merginos puošdavosi. Parodė ir paragino, nors iškilmingais atvejais, vėl atgavinti paprotį taip puoštis.

Kur gi tyrinėtojai atrado tuos tautinius drabužius, kas gi jiems pasakė, kas parodė, kaip senovėje dėvėjo?

Vienas iš svarbiausių šaltinių tam sužinoti buvo kraitinės mo-

čiutės skrynios. Jų gilumoje tie drabužiai, pereinami iš motinų dukterims, jau retai kada nešiojami, kokį kartą per metus vėdinami, išsilaukė dar iš pėreito šimtmečio vidurio ar net pradžios.

Teisybė, tase skryniose jau buvo ir ne lietuviškų, pirkinų, iš svetur parsivežtų senos mados drabužių bei papuošalų. Bet juos nebuvo sunku atskirti nuo tikrų lietuviškų, lietuviškose staklėse išaušty ir pačių lietuvių pasiūtų bei jų skoniui išdailintų.

Visų pirma — lietuvišką drabužių lengva pažinti iš medžiagos: linas, kanapė, vilna. O dar didesnis skirtumas yra — audimo būdas. Kaip suprantantieji kiekvieną paveikslą atskiria, kokio dailininko jie piešti, taip ir lietuviškus audinius labai sunku atskirti nuo kitų, nes jų audimo bei išsiuvinėjimo raštai skiriasi nuo kitų tautų raštų.

Kita vieta, kur buvo galima pamatyti senoviškus lietuviškus parėdus — tai kaimyninių tautų muziejai. Tais laikais, kai Lietuva jau buvo svetimųjų priepaudoje, kaimyninės tautos domėjosi senesniųjų laikų lietuvių kultūra. Jie tam turėjo mokslininkus, tyrinėtojus, muziejus, tai jie ir surinko gero- kai tų mūsų kultūros turtų, ir juos išsaugojo. Mūsų jaunosios kartos tyrinėtojai, kai Lietuva jau buvo laisva, surado ten tuos mūsų turtus, pamatė ir sužinojo, kaip senovėje lietuviai rėdėsi.

O ko nebuvo galima rasti mūsų skryniose ir svetimuose muziejuose, tą buvo galima pamatyti kitų tautų mokslinėse knygose. Jose galima rasti lietuvių apsirėngimo piešinių, iš kurių bent apytikriai galima sužinoti, kaip lietuviai rengėsi ne tik prieš šimtą, bet prieš du ir net tris šimtus metų.

Tai gi tie lietuviški tautiniai drabužiai, kuriais dabar ypač moterys pasipuošia per tautines šventes ar kitokias iškilmes, nėra koks nors prasimanymas, o tai yra tikras senovės atgavimas ir parodymas, ką mūsų tauta gražaus yra turėjusi.

Reikia pažymėti, kad tai nėra labai gili senovės atgavini- mas. Kaip lietuvių tauta dėvėjo Vytauto, Kęstutio ar Gedimino garbingaisiais laikais — to sužinoti negalima. Žinoma, yra spėjolimai, yra šiek tiek ir žinių iš senų kronikų aprašymų, šį tą galima spręsti ir iš dainų bei pasakų, bet tai tik gana migloti paminėjimai, iš kurių pilno vaizdo apie ano meto drabužius susidaryti beveik negalima.

Iš anų laikų daugiau yra žinių tik apie kunigaikščių, bajorų, kitą sakant, apie anų laikų ponijos apsirėngimą. Bet tie sluoksniai jau ir tada rengėsi ne pagal lietuviškus papročius. Jie jau ir tada dažniau matydavo svetimus kraštus, jie galėjo įsigyti svetur austų medžiagų, svetimų papuošalų, ir jų apsirėngimas jau dažniausiai būdavo kitų tautų ponijos pamėgdžiojimas.

Todėl tie anų laikų kunigaikščių ir bajorų parėdai mums ir neįdomūs, kadangi jie nebuvo lietuviški. Tokių parėdų galima kiek tik nori matyti Vakarų Europos kraštų muziejuose ir jie yra ne mūsų tautos išradimas.

Mūsų tyrinėtojai domėjosi lietuvių kaimiečių parėdais. Nors ir negalėjo su savo tyrinėjimais pasiekti toliau, kaip 18-tą ar 17-tą šimtmetį, bet užtat jie ištyrė tai, kas tikrai pačių lietuvių gabumais buvo sukurta, o ne iš kitų nusizūrėta.

Teisybė, kai kas sako, kad lietuviški drabužiai panašūs į gudų, lenkų, čekų, net čigonų drabužius...

Tokia nuomonė irgi gali būti tik iš paviršutiniškumo, iš nesupratimo. Žinoma, kai žmonės turi po dvi kojas, po dvi rankas ir po vieną galvą, tai ir jų apsirėngimas, prie to pritaikytas, turi tam tikro panašumo. Bet jei kas nors kiek įsigilins į papuošiamųjų raštų ypatin- gumas, tas tuojau pamatys, kad skirtumas yra didelis ir neabejotinas.

Sakysime, priejuostės (žiurstai), kurias čia kai kas bando "maišais" vadinti — tai yra kaip tik patys žymiausias lietuviškų parėdų ypatinumas. Kitų tautų drabužius priejuostės čių beveik nėra, o kai kurių — yra net po dvi priejuostes: viena iš priekio, kita iš užpakalio...

Priejuostės lietuviškuose moterų parėduose kaip tik yra įdomiausia ir gražiausia dalis, nes čia kaip tik įdėdama daugiausiai meninio sugebėjimo ir išradin- gumo į papuošimus.

Be to, lietuviški tautiniai drabužiai, turėdami savo bendrą stilių, drauge yra nepaprastai įvairūs. Pats stilius šiek tiek skiriasi kiekviename Lietuvos krašte. Yra tam tikri skirtumai kaimų, dūkių, zanavyskių, aukštaičių, žemaičių, klaipe- dičių ir kitų stiliuje. O toliau — kiekviena Lietuvaite mokiėdavo savo drabužius dar ypatingai papuošti, taip, kad tik ji viena tokius turėtų. Kiek reikia iš- radingumo, kad nebūtų pasi- kartojimui!

Dabar tik labai turtingos moterys Amerikoje gali apsirėngti taip, kad nesutiktų kitos ly- giai taip apsirėngusios. Lietu- vaitės, paprastos kaimietės, vi- sos turėdavo tiek ambicijos, kad nevilkių visai taip pat, kaip kita. Jos neturėjo tokių turtų, kaip Amerikos milijonie- res, bet jos vis dėlto tą savo ambiciją įvykdavo. Tad argi nereikia stebėtis, kokį tur- tų turėjo savo galvose ir pirštuo- se!

Štai kodėl visų suprantančių žmonių akyse mūsų tautiniai drabužiai yra visų lietuvių pasididžiavimas, o ne gėda. Gėda turėtų būti tik tiems, kurių supratimas apie kultūros da- lykus dar yra toks menkutas, kad jie negali perprasti...

Tiesa, nėra gėda ir tam, kuris nesupranta, bet suprantančio pa- siklausia. Gėda tik tam, kas nesuprąsdamas, savo nesuprati- mą visiems pasipūtusiai rodo, kaip didžią išmintį...

(Šiam straipsniui buvo pasi- naudota "Sodžiaus Meno" 7-8 tomu, kurį mums maloniai pa- skolino gerb. Paulina Štaupienė, patyrusi, kaip kai kas per ne- išmanymą šmeižia lietuvių tau- tinius drabužius. Tai yra pulki paveiksluota knyga, iš kurios galima plačiai pažinti, koki yra buvę senovėje lietuvių moterų parėdai įvairiose Lietuvos vie- tose).

VILTIS

Mokslų, kultūros ir politikos žurnalas

Nr. 1

kovas

1949 m.

Galima gauti DIRVOJE
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Kaina 50 c.

Paštu siunčiant — 55 c.

Cleveland APYLINKĖS

JONUI GUDELIUI

547 E 101 St., Clevelando pašte yra daug iš Europos atėjusių siuntinių, bet jis čia pažymėtoji vietoj negyvena. Jį patį, ar žinančius, kur jis yra, prašom atsiliepti į Clevelando paštą, Inquiry Dept., Room 3113, arba į DIRVĄ.

SMOGIAMŲJŲ BATALIJONŲ SĄSKRYDIS CLEVELANDE

Rugpjūčio 12-14 Clevelande įvyks visos Amerikos buvusių "smogiamųjų batalionų" (Rangers Battalion Ass'n) sąskrydis. Tai yra kariai, kurie fronte turėjo pavojingiausių uždavinių ir kurie susitiko vietoj įprasto "Hello" sakydavo "Kaip, tu dar gyvas!"

Tai bus pirmas toks jų (gyvų likusių) visuotinis susitikimas po karo pabaigos.

Euclido demokratai kviečia į pikniką ir respublikonus...

Euclido demokratų pirmininkas John Maloney ne tik demokratų, bet ir respublikonų respublikonų kviečia į Euclido Demokratų moterų klubo rengiamą pikniką, ketvirtadienį, rugpjūčio 18 d., nuo 6 iki 10 val. vak., Euclid Park Club House, šalia vaizų ir pasilinksminimų, žada supažindinti su savo partijos kandidatais šio rudens rinkimams į miesto savivaldybę.

Lankytės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų kortelės. 6835 Superior Ave.

LIETUVIŲ SALE

Išnuomojama koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems renginiams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klubu, 6835 Superior Ave.

SVEIKINIMAI

Gausingiams Mūsų Draugams

DRIVE-IN THEATER EQUIPMENT CO., INC.

Manufacturers of Auto "Voce" in Car Speakers

2110 Superior Ave.

CHtry 5573

Sveikinimai ir linkėjimai

Mūsų draugams bei rėmėjams

Oslansky Coal Co.

Skubus pristatymas užsakius telefonu

2384 W. 3rd St.

PRospect 7877

ŠEŠIOS DIENOS

pasaulio politikoje

(Jed ome i s wjezy)

bos sutartį su Mančūrijos komunistų valdžia, nors dar tebeveikia sutartis, pagal kurią Maskva pasižadėjo pripažinti tik Čiankaišeko valdžią ir jokių kitų valdžių nei Kinijoje nei Mančūrijoje neremti.

Strasbourg, Prancūzijoje, susirinko dešimties Vakarų Europos valstybių užsienio reikalų ministrai svarstyti Vakarų Europos Unijos tolimesnio stiprinimo klausimų. Ši Unija siekia įsteigti Europos Jungtines Valstybes. Į Uniją priimtos dar trys valstybės: Graikija, Turkija ir Islandija.

RUGPJŪCIO 9.

Senate respublikonai kalbina vyriausybę sutikti, kad būtų priimta tik laikinė sumažinta karinės pagalbos programa Europai. Jie sako, kad pradžia greičiau galima nubalsuoti, negu visą programą. Achesonas su tuo nesutinka ir sako, kad Europa yra tokioje padėty, kuri reikalauja, kad visa programa kuo greičiau būtų patvirtinta.

RUGPJŪCIO 10.

Strasbourg susirinko ir "laikinis Europos Sąjungos Parlamentas". Dalyvauja apie 100 atstovų iš dešimties kraštų. Posėdžius pradėjo Prancūzijos parlamento veteranas E. Herriot su perspėjimu vokiečiams, kad dar nėra tikras dalykas, ar jie bus priimti į šią sąjungą.

Labai iškilmingai buvo sutiktas W. Churchill, šalininkas bent Vakarų Vokietijos priėmimo į Sąjungą.

Vokietijos okupacinių pajėgų pareigūnai praneša, kad vokiečiai darosi nepaprastai išdidūs ir nesukalbami. Ypač angliai nebegalį vokiečių suvaldyti.

Švedijoje pradama svarstyti, kad gal jau reikėtų prisidėti prie Atlanto Pakto. Iš trijų Skandinavijos valstybių švedija viena ligi šiol neprisidėjo iš baimės, ką Maskva pasakys...

USA Ambasadorius Kinijai atskrido į Washingtoną dalyvauti pasitarimuose apie tolimesnę politiką Kinijoje.

Numatoma, kad Kinijos vyriausybė Kantone laikysis ne ilgiau kaip 5-6 savaites. Po to sostinė dar gali būti perkelta į Čunkingą, kur ji buvo su Japonais bekariaujant.

SVEIKINIMAI

Visiems lieuviams

Edwin F. SAWICKI

State Senator

SVEIKINIMAI

Draugams ir rėmėjams

nuo

EAGLE COAL & SUPPLY CO.

1880 Carter Road

MAin 4067

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Apie š.m. rugpjūčio 9 d., laivą "General Haan" į Bostoną atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Albushaitienė Ona — Maspeth, N. Y.
Ambražiūnas Adomas, Eugenija, Rimvydas — Waukegan, Ill.
Andriūšis Marija — Baltimore, Md.

Babianskas Stanislovas, Elena, Stanislava, Genovaitė — Dayton, Ohio.

Bakšys Viktoras, Sofija, Milda — Wilkes Barre, Pa.

Basiulis Bronius, Petrė, Algirdas — Worcester, Mass.

Benešius Juozas — Mexico, Maine.

Bacevičius Algirdas — Rockford, Ill.

Bludninkas Engelbertas, Vanda, Arūnas — Lake Leelanau, Mich.

Brazaitis Henrikas, Tamara — Chicago, Ill.

Ceglokovas Liuza — Chicago, Ill.

Eldrigevičienė Marija — Chicago, Ill.

Gasperaitis Albertas — Chicago, Ill.

Gaudušas Juozas — Clarkston, Mich.

Jankauskas Lionginas — Brockton, Mass.

Jankauskas Stepa — Avoca, Wisc.

Jarašiūnas Edmundas, Janina, Edmundas — Chicago, Ill.

Januška Antanas, Aniceta — Mexico, Maine.

Jatulis Gediminas — Durand, Ill.

Juozavaitis Enrikas — Richmond Hill, N. Y.

Kašulaitis Vincas, Stefania, Vytautas, Jonas — Maspeth, N. Y.

Koppas Vsevolodas, Liudvika, Tankredas — Woodhaven, N.Y.

Leparskas Vaclovas — Detroit, Mich.

Lisauskas Mikas, Veronika — Waterbury, Conn.

Mockienė Eufemija — Baltimore, Md.

Pastukas Jonas — Chicago, Ill.

Prapuolenis Aldona — Cicero, Ill.

Sorius Antanas — Schenectady, N. Y.

Stankevičius Bronius, Rozalija — Spotwood, N. J.

Stončius Pranas, Bronė, Pranas, Stasys, Birutė, Vytautas — Salem, N. H.

Stravinskas Stanislovas, Bronė — Chicago, Ill.

Stupelis Pranas, Gražina — Philadelphia, Pa.

Tamošiūnas Vaitiekus — Sioux City, Iowa.

Tervydis Vladas, Vanda, Ruta, Danutė — Collinsville, Ill.

Usinas Antanas — Brooklyn, N. Y.

Vaičiūnienė Teklė — Hartford, Conn.

Valantiejus Jonas — Maspeth, N. Y.

Vaškevičius Bronius, Elena, Marija, Aldona — Philadelphia, Pa.

Vegelis Jonas, Elena — Chent, N. Y.

Vencius Juozas, Ona, Aldona — Chicago, Ill.

Vilkanekytė Stefania — Brockton, Mass.

Zaraskas Juozas — Oxford, Conn.

Zavickas Petronėlė, Bronius — Hartford, Conn.

Znotas Jonas — Philadelphia, Pa.

Apie š.m. rugpjūčio 9 d., laivą "General Howze" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Agliński Algirdas, Ona — Chicago, Ill.

Antanaitienė Julija, Antanina — West Haven, Conn.

Babrauskas Konstantas — Leicester, Mass.

Balčiūnas Stasys, Stasė, Remigijus — Kulpmont, Pa.

Baltrukonis Petras, Monika — Manchester, Conn.

Bankauskas Mečislovas, Valerija, Danguolė — Clifton Heights, Pa.

Beiga Kazimieras — Chazy, N. Y.

Bolmantas Barbora, Richardas — Brockton, Mas.

Botyrius Algimantas — Maspeth, N. Y.

Bridžius Andrius, Elena, Andrius — Cleveland, Ohio.

Bruožis Kazys — Cleveland, O.

Dulys Kazys, Monika, Aldona, Danutė, Birutė, Vytautas, Nijolė, Tomas — Baltimore, Md.

Endriulaitis Jonas, Vanda, Irma — Michigan City, Ind.

Galiūnas Klemensas, Irena, Remigijus, Livilė — Walden, N. Y.

Gaudušas Liudvikas — Waterbury, Conn.

Gudauskas Kostas — East Chicago, Ill.

Ivanauskas Povilas — Brooklyn, N. Y.

Izokaitis Viktoras, Eugenija, Viktoras, Vincas — Orland Park, Ill.

(Bus daugiau)

MARGUMYNAI

Kompozitorius R. Štrausas sulaukė 85 metų amžiaus. Tai sukuria paruošta biografinė filmas, kurioje dalyvauja ir Štrausas — jis diriguoja orkestrui, grojančiam jo sukurtas melodijas. Netrukus filmas bus baigta sukurti ir parodyta Garmise pačiam Štrausui. Tai bus pirmas garsinis filmas, kurį matys garsusis kompozitorius...

Dr. G. C. Balderton, Colorado valstijoje, iš anksto pasirošęs įrankius ir dėl atsargos pasikvietęs draugą gydytoją, atsidėjęs kėdėn, pats sau pasidarė apendicito operaciją. Ji truko 45 min. Po dviejų dienų jis jau pradėjo dirbti.

JAV vėliavoje 48 žvaigždės, yra nuo 1912 m. liepos 4 dienos. Tada prie kitų valstijų prisidėjo Meksika ir Arizona.

Vienas viešbutis Colorado valstijoje vaisinga svečius nemokamai apsiniaukusią dieną. Tačiau per paskutinius 25 metus saulės ten nebuvę tik 17 dienų.

1940 metais šešioms Amerikos gyventojams atiteko 1 vonia, bet užtai keturiems žmonės 1 automobilis.

Siuo metu penkiems gyventojams tenka 1 automobilis Amerikoje. Kitur tas santykis atrodo taip: 1 autovežimis (įskaitomas ir krašte esančių sunkvežimių bei traktorių skaičius) 7 gyventojams Kanadoje, 17 — Anglijoje, 100 — Vokietijoje ir 15.000 — Kinijoje. Amerikoje kasdien sunaudojama apie 850 milijonų degtukų.

Nepaliekama ramybė...

(Atkelta iš 3-čio pusl.)
Ilg gyvenimą, kurie žino už ką ir kokiais skaičiais žmonės tremiami į tą vergiją...

Kokia prasmė tą daryti? Amerikos delegacija į tą klausimą taip atsako:

Dar yra pasaulyje milijonai žmonių, kurie tebegalvoja, kad sovietai yra progresyviai tvarkomas kraštas. Reikia, kad pagaliau visi sužinotų, koks yra tas "progresyvumas".

Amerikos delegacija siūlo, kad toje komisijoje būtų lygiai leidžiama liudyti ir komunistams ar ne komunistams taip pat ir apie blogiasis darbininkų gyvenimo puses ir Amerikoje arba Anglijoje ar kur kitur. Nes kas čia yra negerai, taip pat nėra tikslu slėpti, o reikia taisyti. (Ta proga, jei toki tyrinėjimai prasidėtų, labai sveika būtų iškelti tremtinių darbininkų sąlygas Belgijos anglų kasyklose, kurios esančios nuostabiai panašios į sovietiškas "pataisos stovyklas".)

PAIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Bortaškytė Bronė, iš Degučių k., Lygumų val., šiaulių ap.
Dainius su šeima, iš Papiškių km., Gelgaudiškio valsč., Šakių ap.

Krasauskas, Kazio sūnus Kučinskas Antanas, iš Tursučių km., Šunskų valsč., Marijampolės ap.

Kybartas Karolis, iš Klapatinės km., Veliuonos val.

Legecki Edward
Matulaitis (Matulis) Juozas, s. Juozo, iš Dibakalnio val., Marijampolės ap.

Matulis (Matulaitis) Juozas, s. Juozo, iš Dibakalnio km., Marijampolės ap.

Mažrimas Domininkas, iš Ylakių val., Mažeikių ap.

Meškauskienė Pranė, iš Ylakių vl., Mažeikių ap.

Neumann Karl Robert, sūnus Ferdinando ir Marijos.
Pinas ir Samulionis, netikri broliai, iš Pindiškio, ar Nemunėlio-Radviliškio vienk., Biržų ap.

Pusdešris Jonas ir Juozas, iš Sutkių km., Kidulių val., Šakių ap.

Ramanauskas Antanas ir Stasys, iš Paderiškių km., Garliavos val., Kauno ap.

Saulionis ir Pinas, netikri broliai, iš Pindiškio ar Nemunėlio-Radviliškio vienk., Kennebunk Port, Maine.

Steponavičius Eduardas, gimęs Rygoje, Latvijoje.

Stripinaitis Marcija ir Ona, iš Ylakių val., Mažeikių ap.

Vaičiūnas Antanas, nuo Vaskų Biržų ap.

Vaitonis Saliamonas, išvykęs iš Kauno.

Wittlipas Julius, iš Radiškės km. Suvalkų vl.

Žukauskas Bronius, s. Simono, iš Kauno, prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus

Balčiūnas Morta, iš Žagarės vl. Baltiškių Kazimieras, iš Stalgo km., Plungės ap.

Gečas Justinas, iš Stalgo km., Plungės val., Telsių ap.

Guntoriūtės Magdūtė ir Onutė Jokšaitė Marija, duklė Juozo, iš Vainuto val., Tauragės ap.

Juškevičius Juozas, sūnus Juozo, gyvena Pittston, Pa.

Karpys Juozas, iš Šakvičių km., Batakių val., Tauragės ap.

Kiudulytė, iš Pagervio km., Krupių val., šiaulių ap.

Lepinskas Feliksas ir Lepinskiė Monika, iš Jaunutonių vn., Rozalimo vl., Panevėžio ap.

Lengarskaitės, iš Šilasodos — Vainaičių km., Plungės vl., Telsių ap.

Miežlaškis Jonas, iš Amalviškių km., Marijampolės ap.

Naujokas Vladas, iš Stalgio k., Plungės ap., Telsių ap.

Nausėdas Juozapas, iš Dunokų km., Tauragės ap.

Pinkevičius Česlovas ir Edvardas, iš Bagaslaviškių km., Gelvonių val.

Pupkaitė Marija, iš Veiverių parap., Marijampolės ap.

Stasiulytė Ona, d. Petro, iš Krupių val., šiaulių ap.

Sventas, iš Plauriškių km., Šakių val., buvo vedęs Bibartaitę Emiliją

Taunytė (Taunys) Jovana, iš Žeminių km., šiaulių ap.

Vilimas Kostas, iš Bizaniškių k., Smalų val., Zarasų ap.

Žiedaitis Jurgis, iš Kurpių k., Vilkaviškio ap.

Zinkevičius Juozas, gyv. Cleveland, Ohio.

REIKALAUKIT GERIAUSIO!

Pick
Of the
Crop

P.O.C. vėl pirmas — Pick Of The Crop — yra dalykas, kurį pasirenka, kas nori geriausio... ar tai būtų arklys, ar Pilzeno alus. Užsakyk P.O.C. alų dėžėmis ir būk pirmos klasės vaisintojas. P.O.C. yra tikrai puikus šviešus Pilzeno alus.

Extra Dry
PILSENER
BEER
THE PILSENER BREWING CO. OF CLEVELAND

zas ir jų seserys Kalpokienė-Balevičiūtė Anė ir Petrilienė-Balevičiūtė Morta, iš Mangaroto km., Seirijų val., Alytaus ap.

Bartaškevičius Antanas, iš Vidiūnų val., Utenos ap., gyvenęs Dičiūnų-Narvydžių km.

Čiuberkis Karolis, iš Trumpaičių km., Joniškio val., šiaulių ap.

Erbrederis Juozas ir Pranas Gailius Petras, iš Gribžėnų km., Kretingos ap.

Gaučius Stanislovas ir žmona Virketaitė Sofija, abu iš Morkiškių km., Nevarėnų valsč., Telsių ap.

Gogis žmona ir vaikai Stasio Gogio

Grigutytė Adolfa, iš Trumpaičių km., Joniškio val., šiaulių ap.

Jacinavičius Domazas, iš Kaišėdorių val., Trakų ap., Kiemelių val.

Jančė, iš Lazdijų val., Seirijų ap.

Kalpokienė-Balevičiūtė Anė ir jos sesuo Petrilienė Morta, bei broliai Balevičius Aleksandras ir Juozas, iš Mangaroto km., Seirijų val., Alytaus ap.

Markauskas Adomas ir Vladas, sūn. Jono ir Veronikos Grauzinaiš - Markauskienės

Murauskas Jonas, iš Komenkos km., Liubavo val., Marijampolės ap.

Seirijų vl., Alytaus ap.

Petrulis Karolis, iš Kadagynų km., Darbėnų val., Kretingos ap.

Pinkevičius Balys, iš Ragožių km., Jonavos val., Kauno ap.

Ribinskas Pranas, iš Neravų k., Lazdijų val., Seirijų ap.

Rudziński Jonas, Jurgis ir Martynas, iš Dzūkijos

Skodžiūtė-Balčiūnienė, iš Venslaviškių km., Panevėžio ap.

Vaitkus Jurgis, iš Paplusių k., Kražių val., Raseinių ap.

Virketaitė-Gaučius Sofija ir vyras Gaučius Stanislovas, iš Morkiškių km., Nevarėnų vl., Telsių ap.

MARGUTIS
Skaitykit "Margutį", komp A. Vanagačio įkurtą muzikos ir juokų žurnalą. Et na kartą į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsisakant siųskit ir pinigus.

MARGUTIS
6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

•PAKELIUI I MIRTĮ — G. Gaidžiūno aprašymai apie pergvenimus vokiečių kalėjimuose. 231 pusl. Kaina \$1.00

•SIELA LAGAMINE — J. Svaisto 12 apsakymėlių, 144 pusl. Kaina 80c

•LIETUVOS VYTIS — gražiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c

Cleveland IR APYLINKĖSE

RENGIAMĖS TAUTINEI ŠVENTE!

Lietuvoje rugsėjo 8 diena būna švenčiama ne tik kaip tautinė šventė, bet ir kaip tautinė šventė. Ji buvo skirta senovės Lietuvos galybei paminėti. Ta diena Lietuvoje būdavo kaip ir Vasario 16-tos dienos iškilnių tęsinys. Mat, Vasario 16 diena Lietuvoje esti gili žiema ir tas laikas nepatogus didesnėms iškilinėms atvirame ore.

Šimt ir Clevelande ta šventė numatomai skilmingiau paminėti. Kadangi rugsėjo 8 diena bus ketvirtadienis, tai minėjimas greičiausiai bus sekmadienį, rugsėjo 11 dieną.

Choras, kuris pasirodė Kultūrinio Darželių šventėje liepos 24 dieną, dabar rengiasi šitai šventei ir mokosi naujų dainų.

CHORO PAMOKOS

vyksta tokia tvarka: antradieniais — vyrams, trečiadieniais — moterims, o penktadieniais — visiems. Choro pamokos esti Lietuvių Salėje, 8 val. vakarais. Salės vadovybė maloniai sutiko leisti chorui naudotis sale nemokamai.

Balsingi clevelandiečiai lietuviai, be skirtumo, kada kas yra

atvykęs, visi kviečiami dalyvauti chore. Yra tik vienas reikalavimas: kas nori chore dalyvauti, tas turi lankytis į choro pamokas.

Tvarkai chore palaikyti, ypač lankymui kontroliuoti, choras išsirinko seniūnus: sopranai — Sakaliene, altai — Salasevičienė, tenorai — Štaupa ir bosai — Šukij.

Pereitą antradienį, K. Štaupo paskatinti, visi choristai vyrai urmu įstojo nariais į Lietuvių Klubą.

VEL TURĖSIME LIETUVIŠKĄ RADIOJŲ VALANDELE

Neseniai DIRVOJE pareikštas pageidavimas, kad Clevelande reikia lietuviškos radijo valandos, nepasirodė be atgarsio.

Patyrėme, kad naują lietuvišką radijo programą ėmėsi organizuoti P. J. Nasvytis ir P. K. Sukys. Organizatoriai stengiasi tą programą sutvarkyti taip, kad joje galėtų būti ne tik komerciniai skelbimai, bet ir šiaip žinių iš vietos lietuvių gyvenimo, o ypač, kad jos muzikinė dalis būtų įdomi, meniška ir tikra lietuviška. Todėl muzi-

kinės dalies redaktorium kviečia čiurolniečių dirigentą A. Mikulskį.

Tad galima tikėtis, jog tos programos tikrai bus malonu pasiklausyti. Jei muzikinė dalis bus įdomi, tai jos klausys ne tik visi lietuviai, bet ir kiti.

Mes linkėtumėm, kad šioje programoje lietuviška muzika pasirodytų tikru savo veidu, ne vien tik polkėmis, kurios sudaro įspūdį, kad lietuviška muzika nieku nesiskiria nuo lenkų, čekų ir kitų slavų muzikos... Tik tikra lietuviška muzika patrauks daugiau klausytojų ir sukels daugiau susidomėjimo. Tada ir tiems, kurie toje programoje norės pasikelti, bus daug daugiau naudos.

Naujoji lietuviška programa bus perduodama per WSRs stotį, penktadieniais, 7 val. vakaro.

Manoma, kad tos lietuviškos radijo valandėlės prasidės dar šio mėnesio gale arba kito mėnesio pradžioje. Kai paaiškės galutinai, bus pranešta DIRVOJE.

NAUJAKURIAMS SVARBU

Kai kurie naujai atvykusieji dar nėra gavę iš Washington, D. C., "Alien Registration" kortelių. Jos svarbios, nes yra darboviečių, reikalaujančių jas parodyti. Jų negauna daugelis todėl, kad atvyko vienu adresu, o gyvena jau kitur. Todėl reikia tuoj pranešti į Alien Registration Bureau, Washington, D. C., savo naują adresą.

Kurie gavę korteles persikėlė kitur — taip pat turi pranešti naują adresą.

Dar vienas patarimas — skubėkit įteikti prašymus pirmiems pilietybės popieriams gauti, nes be jų kai kur nepriima į darbą, o jų gavimas užtrunka apie šešias savaites ir daugiau.

P. P. Muliolis

'KAUNAS'

Batų taisymo dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas
Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: POTomac 6899

Nori pagražinti savo namus? Sauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KENmore 8794.
Cleveland, Ohio

VIVIAN DELLA CHIESA,

sopranas, dalyvaus POP koncerte, Public Auditorium, kaip solistė, kitą šeštadienį, rugpjūčio 20 d.

Eunice Podis, pianistė, ateinantį trečiadienį, rugpjūčio 17, skambins Rachmaninovo "Rapsodiją Paganini temomis" (piano su orkestru).

Kitą šeštadienį, rugpjūčio 20, programoje dalyvaus solistė Vivian Della Chiesa, sopranas.

Šį šeštadienį — Whittemore ir Lowe piano duetas.

Bilietai šiems koncertams pas Barrows, 419 Euclid Ave., o koncertų vakarais nuo 7:30 Public Auditorium, iš Lakeside pusės. Koncertų pradžia 8:30.

KAS TURITE

išnuomoti kambarių, prašome pranešti DIRVAI arba paskambinti telefonu EN 4486.

"Aš noriu dar kartą grįžti"

Skaitytojai šiame puslapyje pastebės skelbimą "Wanna Kum Bak Inn". Kas moka tik taisyklingai angliskai, gali ir nesuprasti, kad tai reiškia "aš noriu dar kartą grįžti". Taip vadinasi Brazilio užėiga, netoli nuo Geneva, Ohio, į kurią jis kviečia apsilankyti ir išbandyti, ar nesinorės dar kartą grįžti...

PADĖKOS

Už paramą begyvenant tremtinių stovyklose, už pagalbą atvykti ir už globą įsikurti, nuoširdžiai dėkoja:

Smetonams, Karpams, Matoniams ir Štaupams —
Skardžių šeima ir
S. Zamalienė

F. Juškams, 13616 McElhatten, Cleveland, Ohio, ir St. Nasvyčiai, Cleveland, Ohio —
St. Juodvalkytė

Kazimierui Gaizčiui su žmona, Antanui Tamošauskui, 953 Maud Ave., Cleveland, Ohio, W. M. Chase, 271 High St., Hartford, Conn., J. Trečiokienei, Newark, N.J., ir M. Kižytei, New York, N. Y. —
Karolis Cicėnas su šeima

Veronikai ir Vincui Valaičiams su šeima, 1732 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa. — Klapatauskų šeima.

Jonui ir Ursulei Brokams, 22 Ten Eyck St., Brooklyn, N.Y., Marijonai ir Stasiui Senkams, Waterbury, Conn.,

Dulkėms, Pranskaitienei, Šuipui, Mokevičiui, Brooklyn, N. Y. —
Senkų šeima

Sekiams Hartford, Conn., Vaitėkūnienei, Brooklyn, N. Y., Dr. Colney, Ramonui ir Šaukliams, Waterbury, Conn., Žilaičiui, Bridgeport, Conn., Valickui, Newark, N. J., Egelevičiams ir Buivydams, Broad Brook, Conn. — K. Bagdonas

Lietuvos Generaliniam Konsulatui New York'e už pagalbą surasti gimines, padėjusius atvykti atvykti į šį kraštą, dėkoja
Rokas Petkevičius,
Lewiston, Me.

* Kas ir kur *

Juozas Balčiūnas — žinomas rašytojas J. Švaistas — kažkurio likimo draugo žodžiais praneša: "su šluota ir mazgote skinu sau kelią į ateitį". O tai reiškia, kad gavo "janitoriaus" darbą Chicagoje.

Dr. J. Sims ir mūsų bendradarbė Marija Sims su viešnia laikraštininke S. Norkeliūnaite ir Detroito jų namuose įsikūrusiu komp. B. Budriūnu lankėsi Clevelande. Paviešėję Rastenių-Mikulskių pastogėje, buvo apsisotę pas J. ir K. sakalus, buvusius jų globotinius, kai tie gyveno Paryžiuje. Grįždami apsilankė pas P.J. Žiūrius, Avon Lake, ir pas Čiurolionius jų vasarnamyje.

Bronius Budriūnas, kompozitorius ir dirigentas, jaučiasi vienas iš laimingiausių naujakurių, nes pataikė į savo specialybės užsiėmimą: yra Detroito Lietuvių radijo choro dirigentu. Detroitiečiai šiuo atžvilgiu pralenkė visas Amerikos lietuvių kolonijas, nes negirdėti, kad kur nors daugiau lietuviška radijo programa turėtų specialų savo muzikinę programą vedėją.

Vytautas Alantas, rašytojas ir laikraštininkas, neseniai atvykęs į Detroitą pas savo globėjus Kudžius, gavo darbą Fordo automobilių fabrike.

Salomėja Narkeliūnaitė, laikraštininkė, po apsilankymo Detroito, lankėsi Clevelande pas E. ir V. Rastenius ir kitus pažįstamus ir išvyko į Brooklyną tęsti ką tik pradėto darbo VIE-NYBEJE.

E. ir M. Žitkai, clevelandiečiai, atostogų proga buvo pasiekę net Meksiką. Grįždami, jau iš Arizonos atsiuntė pažadą papasakoti, ką ten matė. Turėsim progos patikrinti, ar teisybė J. Valickas apie Meksiką DIRVOJE rašo...

Frank Kripas su žmona, iš So. Vienna, Ohio, lankėsi DIRVOJE ir prisipirko daug lietuviškų knygų.

A. ir J. Kutkai — Lietuvos operos dainininkai solistai, apsigyveno Detroito pas A. Kutkaus brolių ir tuo tarpu renkasi "kelią į ateitį". Vietos spauda jau spėjo išgarsinti A. Kutkų, kaip operos solistą, kuris, jeigu reikia, moka ir... laikrodžius taisyti!

Gen. V. Nagevičiaus prieškarinė ir dabartinė fotografiją su plačiu straipsniu išspausdino pirmame puslapyje Clevelando dienraštis "Cleveland News". Pasirodo, straipsnio autorius, to dienraščio redakcijos narys Mr. Andrica yra prieš karą lankęsis Lietuvoje ir buvęs gen. Nagevičiaus svečias. Po to straipsnio gen. Nagevičiaus atvykimas į Clevelandą pasidarė labai populiarius. K.S. Karpių kaimynas Mr. H.L. Aiken, patyręs, kad generolas pas Karpus gyvena, specialiai apsilankė su sveikinimais ir dovanomis Nagevičiams.

Konstantinas Stašaitis su žmona, iš Rochesterio, N.Y., vykdamas atostogų, sustojo Clevelande aplankyti DIRVOS ir J. Armono, su kuriuo yra seni draugai ir drauge lankėsi Lietuvoje.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm, ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1773.

HIPPODROME

Nuo trečiadienio, rugpjūčio 17 dienos, čia rodoma filma "You're My Everything". Tai yra filma iš tų laikų, kai baigėsi tylosios filmos "auksiniai laikai" ir prasidėjo garsinės filmos. Tarp kitų, vaidina ir 10 metų mergytė, kuri atgaivina iliuziją apie savo laikų visame pasauly pragarėjusią Shirley Temple. Žiūrėdamas šią filmą kiekvienas atsiminimuose grįš į 1924-28 metus...

RKO KEITH'S 105th

Rugpjūčio 10-13 rodo "The Girl from Johns Beach" su Ronald Reagan, Virginia Mayo. Rugpjūčio 14-16 rodo "The Big Steal" su Robert Mitchum, Wm. Bendix, Jane Greer.

NO BETTER
TERMS
ANYWHERE

LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY

PIGIAU! SAUGIAU! IDOMIAU! CHARTER ACTS BUS

Kur bevažiutuotumė, naudokitės "chartered CTS BUS". Kaina pigi — patogumų daug. Telefonuokit šiandien dėl smulkmenų.

PHONE MAIN 9500
CHARTERED SERVICE

YOUR Cleveland TRANSIT SYSTEM

Aplankykit BRAZIO užėigą

WANNA KUM BAK INN

Viena mylia ir rytus nuo Geneva, Ohio, ant US Route 20

★ Didelis stipriųjų gėrimų pasirinkimas! ★

Mes pagaminam jautienos ar kiaulienos kepsnius, vištieną, arba spaghetti pietums kiekvienu metu.

Turistams kabinos Salė šokiams
"Gražiausia vaišių ir šokių vieta Ashtabula apskrity"

Come in and meet your old friend
Bill Green, now tending bar

VIC'S OASIS

Wade Park at 71st Street

BEST FOOD IN TOWN

Air Conditioned Good Service

Wikelis Funeral Home PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaupys paskolas pirm. morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Delmantų, Ziedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

SVEIKINIMAI MŪSŲ DRAUGAMS

OHIO MASHINERY CO.

6606 Shaaf Rd.

VU 3-2900

INdependence 3711

Sveikinimai Mūsų Draugams ir Rėmėjams

HASTY TASTY DRIVE IN INC.

18482 Lake Shore Blvd.
3200 W. 117th St.

KE 9706
WI 0790

STILIUM DAUG METŲ PRYSAKY... PUIKŲS

MONCRIEF'S NAUJI SILDYMO

PEČIAI '49 METAMS GAS-OIL-COAL

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Lietuviška laidojimo įstaiga

Valdžios pripažinti laidojimo direktoriai:

Della E. Jakubs
William J. Jakubs

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1763

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės

Pigiau negu kitur

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus

1019 Woodland Ave. Cleveland

Telefonai:
CE 0019
MA 3359

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai